

انجيل مَرَقَس

ديتي گه آسمو تاقا بي ئو روح خدا اِجور
 كموتري هات هار ئو نيشت آرزي او. ^{۱۱} ئو
 دنگي اژ آسمو رسي گه «تو گر عزيزگرمي مينين
 ئو تو فِرِه وه دل مينين.»

عيسي اِنْتَحُونْ ماو

^{۱۲} روح خدا هزاره عيسي پردي اَرِه نوم بياوو.
^{۱۳} عيسي چل روژ اِنوم بياوو بي ئو شَطو او
 اِنْتَحُونْ مَهَردي. او وه گرد جووئل وشي سر
 مَهَردي ئو فَرِيشْدَهْل خِلْمَتُونْ اَزِينْ مَهَردي.

بِنِيا خِلْمَت عيسي

^{۱۴} دُما يَگه يحيي ئو گِرت، عيسي چي اَرِه
 هِيال جليل. او خَوْر خَوش پاتِشائِي خدا اِلوم
 مَهَردي ^{۱۵} ئو موئتي: «دِيرْ وخد رَسِيسي ئو
 پاتِشائِي خدا نَزِيك. تَوَّه گن ئو ايمو بارِن اَر
 اِي خَوْر خَوش.»

عيسي اَوَلِينْ شاگردل ووژ دَوْتْ مِهه

^{۱۶} وخدي عيسي اِلو درياچه جليل رَد موئيا،
 شَمْعُون ئو پَرَاي اَنْدَرِياس ديتي گه توروَن
 ماوَشْد اِنوم دريا، اَرِيگه مايگير بين. ^{۱۷} عيسي
 وِتِي اوئل: «بورنْ تَر مينا گه هُمَه مَهَم صِياد
 مردم.» ^{۱۸} اوئل هِرَازه تَوْرل ووژو هُيشتون اَر
 جا ئو وه تَر اَوَا كَتِن رِي. ^{۱۹} وخدي عيسي قِرِي
 چي نَوَاتِر، يَعْقُوب گر زِيدي ئو پَرَاي يوحنا ديتي
 گه اِنوم قَائِي تَوْرلو گِت پَرَوَه مَهَردي. ^{۲۰} هِرَازه
 اوئل دَوْت كَردي. اَسَه اُو باوَه ووژو زِيدي

يحيي تيميددهنده رِي مَسِيح آماده مِهه

۱ بِنِيا خَوْر خَوش اِبَاَرِه عيسي مَسِيح، گر
 خدا.

^۲ هَرَهْنْ گه اِنوم كِتاو اِشْعيا پَحْمَر هَاتِي:

«اِسْگه رسول ووژم وِر اژ تو كِلْ مَهَم،

گه رَثِيْت آماده مِهه؛»

^۳ «دَنگ اَوَه گه اِنوم بياوو مَقاروني:

«رِي خداون آماده گن!

رَثِيل او راس گن.»

^۴ يحيي تيميددهنده اِنوم بياوو ظاهر بي، ئو اَرِه
 مَرْدَم موعظه مَهَردي گه اَرِه بَشَخَش گَنائِلو
 خُسِلْ تيميد تَوَّه بِيگِرِن. ^۵ كِلْ مَرْدَم وِلَات
 يهوديه ئو كِلْ مَرْدَم شِيرْ اورشليم، چَوْرَم مَچِيان
 اَرِه تَك او، ئو اعترافونْ مَهَردي اَر گَنائِل ووژو
 ئو اِنوم روو اَرْدن وه دس او تيميدونْ مَكِرت.
^۶ يحيي چِنِكِي اژ پَشِم شِيرْ مَهَردي وِر ئو قِوَن
 چَرْمِينِي مَوْسْتِي قِي، ئو قُلْ ئو هَسَل كوئِي
 مَهَاردي. ^۷ او موعظه مَهَردي ئو موئتي: «دُما
 مِه، كَسِي مای گه تُونَاتِر اژ مِْن گه جُجْ مِه لائق
 نِيْم بِيچِم ئو بِن كِلَاشْلي واز گم. ^۸ مِه هُمَه
 وه اَو تيميد داء، مِنتائاي او وه روح القدس
 تيميدتونْ م.»

تيميد عيسي

^۹ اِرَوْرُلْ، عيسي اژ شِيرْ ناصره جليل هات
 ئو اِنوم روو اَرْدن وه دس يحيي تيميد گِرتِي.
^{۱۰} وخدي عيسي اژ اَو هَات دِرِير، جاوارجا

۳۴ عیسی یری اُزینو گه دچار مِرْضَل جوراجور
بین، شفا داتی ئو هَمیش ملاکَتل فِرَهی کِردی
دِریر، مِنتائای نِیمیشتی قصه‌ی بوشن، آریگه
مِلاکَتل مِذناسدو او کِی.

دوعا عیسی! خلوتی

۳۵ صوسفق گه هَنی هُوا تیریک بی، عیسی
هیزگرتی اژ مال چِی دِریر، چِی جا خلوت ئو
چَفَتی ئو آر اوزه بِنیا ناتی آر دوعا کِردن.
۳۶ شَمعون ئو کَسلی گه وه گرد بِنی، کِیَن فِترَاح
او. ۳۷ وِخدی کِردون دِی، وِتون بی: «کُل هان
فِترَاحت!» ۳۸ عیسی وِتی اوئل: «بورن بِچیم
انوم آبادیل ای هِناسن تاگه آر اوریش موعظه
بِهَم، آریگه هَر وه خاطر یِه آ هاتِم.» ۳۹ آسه
عیسی گِی رِئ، اِ سِرُسَر جلیل انوم عبادنگائو
موعظه مَهردی ئو ملاکِیل مَهردی دِریر.

شِفا پیا جذامی

۴۰ پیا جذامی هات آره تک عیسی، زُنی داتی
هَرآ لالک حاس وِتی: «آر بِت، مَتونین شِفام
بین.» ۴۱ عیسی دل آره سَتی، دَسی دِرِیژ کِردی
ئو دس نا آر قِ اِ پیاء وِتی: «مِم، شِفا بِگِرا!»
۴۲ جاوارجا، جذام آژی چِتی دِریر ئو شِفا گِرتی.
۴۳ عیسی هِراره او مِرْخص کِرد ئو قَدَحَن کِردی
۴۴ ئو وِت بی: «حُواسِت بو اِبازه ای چِیئِه وه
کس نوشین؛ بَلِکِم بِچُ ئو ووژت نِشو کاهن دَ
ئو آره شِفا گِرتن ووژت، اِ پِشگَشی گه موسی
پَحَمَر فِرِبو دای، تَقَدِیم کَ تاگه آرنو نشونه‌ی
بو گه شِفا گِرتِین.» ۴۵ مِنتائای اِ پیا وِخدی چِی
دِریر، اِبازه ای چِیئِه قَصَه کِردی ئو ای خَوَر
پَشْخا کِردی. آره یِه عیسی دِیر نتونستی آشگارا
با انوم شِیر، بَلِکِم مَمَن انوم جائل چَفَت ئو
دویر اژ شِیر گتی. وه ای حالا، مردم اِ کُل جا
ماهاتنی آره تک.

وه گرد عَمَلَل نوم قَائِق وَلو کِرد ئو چَن تَر
عیسی آ.

شِفا پِیای گه رُوح گَن داشدی

۲۱ اُو چَن آره شِیر گَفَرناحوم. وِخدی بی روژ
شَمَه مَقْدَس، عیسی هِراره چِی انوم عبادتگا
یهود ئو بِنیا ناتی آر تِلیم دائن. ۲۲ مردم اژ تِلیم
دائن او بِلْجُوئو هات، آریگه وه قِدرت وِاختیار
تِلیم ماتی، نه اِجور مِلْمَل تورات. ۲۳ هَر آ
وِخد، انوم عبادتگا اوئل پِیای بی گه رُوح گَن
داشدی. اِ پیا قارونی: ۲۴ «هَه عیسی ناصری، اِ
ایمَت چا؟ بانی هاتِین نابودمو کِین؟ مَذاَنم تو
کِیَنین! تو هَر آ قدوس خدائین!» ۲۵ مِنتائای
عیسی تْنا بی آر آ رُوح گَن ئو وِتی: «دَنگِت
نای، اُزینی بورِی دِریر!» ۲۶ آسه رُوح گَن سَخَد
اِ پیا آوَشْدِی رِگه، ئو وه گال گال آژی هاتی
دِریر. ۲۷ کُل مردم اِخِن بِلْجُوئو هات گه اژ
بِکِتریون مِپَرسیا: «یِه چِیک؟ چِه تِلیم نوو ئو
چِه قِدرت وِاختیاری! حُجُ او فِرِبون مِئِه رُوحِی
گَن ئو اوئل آژی فِرِبون مِپَرن.» ۲۸ آسه چِیئِ
طویل نَکِشِیتی گه اِ سِرُسَر هیال جلیل نُم او
گِی سر زوئو مردم.

عیسی فِرَه کَسَل شِفام

۲۹ عیسی هِراره اژ عبادتگا چِی دِریر، وه گرد
بعقوب ئو یوحنا چِی آره مال شَمعون ئو
آندریاس. ۳۰ هَسویرَه شَمعون ئو داشدی ئو
گِئوئِی ژیر جا. اوئل هِراره عیسی ئو اژ حال او
باخوَر کِرد. ۳۱ آسه عیسی چِی پِلَنگ سر ژَنَهه
ئو دس گِرت، او هیزداتی. ئو قَط بیتی ئو بِنیا
ناتی آر مِموداری اُزینو.

۳۲ ایوازه، دُما یِگه هویر نِشِت، کُل مِرِیضَل
ئو آمل ملاکَت دارو آورد آره تک عیسی.
۳۳ مردم شِیر کُل جِیم بوئین آر دِراخِل آ مال!

شِفا پيا فلج

دَوَت اڙ لاوی

١٣ عیسیٰ یڳی تیر چي لو دریاچه. مردم گل ماهاتنی آره تک ٿو عیسیٰ تیلیمون مانی. ١٤ وخی گه مچیا رثیا، لاوی گر خُلفای دیتی گه نیشوتی انوم ذکهی گه خراجون مگرت. وِت بی: «وَه تَر مِنا بوری.» او هیزگری ٿو وه تَر عیسیٰ آگت ری.

١٥ وخی عیسیٰ انوم مال لاوی نیشوتی آرسر سفزه، پری اڙ خراجگیل ٿو گناکارل وه گرد او، ٿو شاگردلی آر سر په سفزه بین، آریگه پری آئینو مرید بینی. ١٦ وخی ملَمَل تورات گه اڙ شیخل فرقه فریسی بین، عیسیٰ ٿو دی گه وه گرد گناکارل ٿو خراجگیل آرسر په سفزه نیشتی، وتون شاگردل عیسیٰ: «آزا عیسیٰ وه گرد خراجگیل ٿو گناکارل خوراک میری؟» ١٧ عیسیٰ وخی په شفتی وِت بینی: «مریضین گه حکیمون م، نه آمل آزا. مه آره دنگ کِردن آمل صالح نهاتم بلکم هاتم تاگه گناکارل دَوَت گم.»

پرس جو کِردن اِبارَه روژی گِرتن

١٨ اِسگه شاگردل یحییٰ ٿو فریستل وه روژی بین، پری هاتن آره تک عیسیٰ ٿو وتو: «آره چه شاگردل یحییٰ ٿو شاگردل فریستل روژی مگرن، مِنتائای شاگردل تو روژی نمگرن؟» ١٩ عیسیٰ جوواو داتی: «مَر ماو مموئل داوات تا زمونی گه دُما ها گردو، روژی بگرن؟ تا زمونی گه دُما ها گردو نمتون روژی بگرن. ٢٠ زمونی مای گه دُما آئینون مگرن. آسه اِ آ روژل روژی مگرن.»

٢ دُما چن روژ، وخی عیسیٰ یڳی تیر گلاهاردی آره شیر گفرناحوم، مردم خوردارا بین گه عیسیٰ هاتیس آره مال. ٢ پری جیم بین آر اوزه، جُج هُن گه نوا دراخل مالیش جا نوئی، ٿو عیسیٰ کلوم خدا آرنو موعظه مهردی. ٣ اِ پی وخی، پری اڙ ری رسین ٿو پیا فلجی گه چوار نفر گرتوئیون آرزوی دس، آوردون نوا. ٤ وخی اِ زور جیمیت نتونستو بارنی آره تک عیسیٰ، پنیائو نا طاق پلنگ سر عیسیٰ ٿو هیزدا. دُما هیزدائن طاق، رختاوی گه فلججه آر ری حیوتوئی رِئو کِرد هار. ٥ وخی عیسیٰ ایمو اون دیتی، وِت فلججه: «روله، گنائلت بَشخیان.» ٦ پری اڙ ملَمَل تورات گه نیشوتین آر اوزه، اِ دل ووژون موئتو: ٧ «آره چه اِ پی پیا هُن وِت؟ یه کِفر! کی بخر اڙ خدا متونی گنائل بوئشی؟» ٨ عیسیٰ هرازه انوم روح ووژی فیمی گه چه فگیری ها نوم دلو ٿو وِت بینی: «یه چه فگیری ک ها نوم دلتو؟ ٩ وِتن گمینو وه اِ پی فلج آستِر، یگه "گنائلت بَشخیان" با یگه "هیزگر ٿو رختاوت هیزد ٿو بچوء رثیا"؟ ١٠ مِنتائای تاگه پذائینو گه گر انسو آرزوی رَمی اِی قدرت و اختیار دیری گه گنائل بوئشی» -عیسیٰ وِت پیا فلججه: ١١ «وَه تون مویشم، هیزگر بوس آرسر پا، رختاوت هیزد ٿو بچُ آره مال!» ١٢ آ پیا فلج هیزگری ٿو هرازه رختاوی هیزداتی ٿو اِور جیم گلو اڙ اوزه چی دریر. گل پلجوتیو هات ٿو هرهن گه خدائو جلال ما، موئتو: «هرگس هُن چیمونی نئی.»

کِردن؟ گيو کسی نجاد دائن ياگه گُشتين؟»
 منتائای اوئل بی کیش مین. ^۵ عیسی، وه پیرا سیل
 کِردی آر کسلی گه ۱ دورا بیی نو خَمین اژ
 سنگدلیو، وئی آ پیا: «دست درِیژ ک.» او دس
 ووژ درِیژ کِردی نو دسی اجور اول آزاا بی.
^۶ آسه هرازه شیخل فرقه قریسی چن دریر نو
 وه گرد طرفدازل هیرودیس پاتشا شورو کِرد گه
 چطور عیسی بکشن.

جِیمِیتِ فِرِهی مَچَن دُم عِیسی آ

^۷ عیسی وه گرد شاگردلی چی ویر دریاچه.
 پری اژ مردم جلیل وه دُمیا گِین رئی. ^۸ نو
 همیش، جِیمِیتِ فِرِهی اژ مردم یهودیه نو
 اورشلیم نو آدمیه نو هِناس آکو روو اُردن نو
 هِناس صور نو صیدون، وخی خور کازل
 عیسی نو شَنفَت، هاتنی آره تک. ^۹ اژ زور
 جِیمِیت، عیسی وئی شاگردلی قانقی آره آماده
 گئی، تاگه مردم زور آری نارنی. ^{۱۰} آریگه پری
 شفا دائیتی، دردبازل کُل مَرِشیان سارا تاگه
 دس بِنی آر قِآ. ^{۱۱} هَریگه روحل گن اوئن
 موئینیا، ۱ نوای مَکِین آر خاک نو مقارونو: «تو
 گر خدائین!» ^{۱۲} منتائای عیسی اوئل قِدَحَن
 مَهردی وه کسی نوشن او کِ.

دوازه رسول

^{۱۳} عیسی چی آر پِنار کوی نو اوئلی گه ۱ وِر
 نظر داشدی، هِنّا کِردی آره تک ووژ نو اوَن
 هاتنی آره تک. ^{۱۴} او دوازه نفر جیا کِردی نو
 نُم اوَن ناء رسول، تا وه گرد بوئی نو اوَن کِل کِ
 آره موعظه کِردن، ^{۱۵} نو ای قِدرت واختیارون
 داشدوئی گه ملاگتل بَهَن دریر. ^{۱۶} دوازه نفر
 گه جیا کِردی یوئن بین: شَمعون (هراوه گه
 عیسی نُم ناء پطرس)؛ ^{۱۷} یعقوب گر زیدی
 نو برای یوحنا (گه نُم اوئل ناء 'بواآنجس'،

^{۲۱} «هَیچ کس پارچه نووئی گه آو نَجی پرو
 نیمهه آر قی چنک گِینه. آر هُن بیه، آ پروء آژی
 جیا ماوتی، نوو اژ گِینه جیا ماو نو وِتر مِتری.
^{۲۲} نو همیش هَیچ کس شِراو نوو نِمِرِشی انوم
 مَشگل گِینه. آر هُن بیه، آ شِراو مَشگل مَتوقنی،
 نو هَرهَن، هم شِراو نوو هم مَشگل هَرِدک اژ بَن
 مَچَن. بَلِکم شِراو نوو باس پِرِشَنین انوم مَشگل
 نوو.»

صائای روژ شَمه مقدس

^{۲۳} ۱ یکی اژ روژل شَمه مقدس، عیسی انومجا
 زمیئل گِیم رَد موئیا نو شاگردلی هَرهَن گه
 مَچیان، بِنیائو نا آر چِنین گُل گِیم. ^{۲۴} قَریسِیل
 وِتون بی: «آره چه شاگردِلت کاری مَهَن گه انوم
 روژ شَمه صِلا نِرنی؟» ^{۲۵} عیسی جوواو داتی:
 «مَر تا اِسگه انوم نُسَخ مقدس نَحِیوَنتون گه
 داوود پاتشا چه کِردی وخی ووژ نو کسلی
 گه وه گرد بیی، میتاج نو وِرِسنی بین؟ ^{۲۶} گه
 چطور او انوم زَمو آبِیاتار، کاهن اعظم، چی
 انوم مال خدا نو نونی گه پیشگشی بوئی آر خدا
 هاردی نو داتی کسلی گه وه گرد بیی، وهیا گه
 هاردن آنون فَحَد آره کاهنل صِلا بی.» ^{۲۷} آسه
 وئی بینو: «شَمه مقدسو آره انسو ناء، نه انسو
 آره شَمه. ^{۲۸} آسه گر انسو جُج صائای روژ
 شَمه ییش هَس.»

شفا پیای گه دس خُشگ بیتی

^۳ عیسی یِگی تر چی آره عبادتگا یهود. آر اوژه
 پیای بی گه په دسی خُشگا بوئی. ^۲ اوئل
 عیسی نو آوِشدوئی کِل چِیم گه بوئین انوم
 روژ شَمه مقدس آ پیا شفا م تاگه دسپیچی آره
 مَکوم کِردنی بَهَن دی. ^۳ عیسی وه پیای گه دسی
 خُشگا بوئی وئی: «بورى آره ایزه.» ^۴ آسه آژینو
 پرسیتی: «روژ شَمه آره خوئی کِردن یاگه گئی

دا ئو پِراڻ عیسی

٣١ آسَه دا ئو پِراڻ عیسی هاین، هوسیان ډیریر
 ئو یِکونی کِل کِرد تاگَه هِنَا کِیتار. ٣٢ جِیمِتی
 گَه اِ دور عیسی نِیشَتوئین، وِتوَن بَی: «دا ئو
 پِراڻت هوسیانس در ئو مِنیَت مَهَن. ٣٣ عیسی
 جوواو داتی: «دا ئو پِراڻم کِین؟» ٣٤ آسَه سِیل
 کِردی آر اوئلی گَه نِیشَتوئینی دورا، ئو وِتی: «دا
 ئو پِراڻم یوئَن! ٣٥ آریگَه هر کی گَه خواس خدا
 باری جا، پِرا ئو خُیَه ئو دا مَن.»

مَتَل کِشاوَرز

٤ یِگی تر عیسی اِلو دریاچَه بِنیا نا آر تِیلیم
 داین. جِیمِتی فِرَهی دورو گِرت هُن گَه اژ
 ناچلاجی، چی نِیشَت آر نوم قَائِقی گَه اِ دریاچَه
 بی، ئو گِل جِیمِتی اِلو دریاچَه اِنوم حَشگی بین.
 ٢ آسَه وَه مَتَل، چِیئَل فِرَهی تِیلیمو داتی. او
 اِ تِیلیم ووژ وِتی بِننو: ٣ «گوش بِگِرَن! روژی
 کِشاوَرزی آرَه تُم آوَشِدِن چی ډِیریر. ٤ وِخدی
 تُم ماوَشدی، قِری اژ تُمَهه گِین اِنوم رُئِ ئو
 مَلَل هاین هَارِدِنو. ٥ قِری تر اژ تُمَل گِین اِنوم
 رُئِ گُور گَه فِرَه خاک ناآشدی. آسَه زوی سُرُو
 کِرد، آریگَه خاک کم بیی. ٦ مِنتائای وِخدی
 هویر داتی، گِل سِتِن ئو حُشگا بین، آریگَه رِیشیو
 ناآشد. ٧ قِریشی گِین اِنوم ډِریکو. ډِریگَل گِلَنگ
 بین، اوئلو خَفَه کِرد ئو ثَمرونی آژی ناهاتِ
 دس. ٨ تُمَلی گَه مَنوئین گِین آررُی رُئِ خو ئو
 چِخرو دا، سُرُو کِرد، ئو ثَمرو دا، فِرَه بین، قِری
 سی، قِری شَص ئو قِری صَد پُرُورا بین. ٩ آسَه
 عیسی وِتی: «هر کی گوش آرَه شِنَفَتِن دِیری،
 گوش بِگری.»

یانی «گِرَل تَش پِریق»؛ ١٨ آندریاس، فیلیپس،
 بَرَتولما، مَتی، توما، یعقوب گِر خَلْفا، تَدای،
 شَمعون غِیور، ١٩ ئو یهودا آسَخْرِیو طی گَه
 عیسی داءِ گِیر دشمن.

٢٠ یه روژ تر عیسی چی آرَه مال ئو اِدوازه پِری
 جِیم بین، هُن گَه او، ئو شاگِرْدلی جُج وِخد
 خوراک هَارِدِن یِشو ناآشد. ٢١ وِخدی کس ئو
 کازل عیسی پِئوَن شَنَفَت، چِن تاگَه او هِیژَدَن ئو
 وَه گرد ووژو بِیرِن، آریگَه موئِنو: «داسِ سر.»

کِیْفِر کِردِن وَه روح القدس

٢٢ مَلَمَل تورات یش گَه اژ شِیر اورشلیم
 هاتوئین، موئِنو: «یَه بِلَزیبول گَه رِئِیس مِلاگِیل
 او گِرتی، ئو وَه یاری او مِلاگِیل مِهَنه ډِیریر.»
 ٢٣ آسَه عیسی هِنَا کِردی آر اوئَل ئو مَتَللی
 آرِنو آوَرْدی ئو وِتی: «چَطوَر ماو شَطو، شَطو
 بِهَنه ډِیریر؟ ٢٤ اژ مَمَلکتی اَرْضد ووژ گِت گِت
 بو، نِمَتونی پایار پِمینی. ٢٥ ئو هَمیش آر مالی
 اَرْضد ووژ گِت گِت بو، ا مال پایار نِمَمینی.
 ٢٦ شَطون یش آر وَه ضَد ووژ هِیژِری ئو
 گِت گِت بو، نِمَتونی طَاخَت باری، بَلِکِم رَسِیس
 آخِر کار ووژ. ٢٧ هَمیش هُیچ کس نِمَتونی بِچو
 اِنوم مال پِیا زوردارِی ئو مال مَنالی خازَت کی،
 مَر یِگَه اول آ پِیا زوردار آبوئنی. دُما آوَه مَتونی
 مال خازَت کِیتی.

٢٨ «حَخِیخَتَا، موِشَم بِنِتو گَه تَموم گَنائِل
 آمِزَاء ئو هر کِیْفِری گَه بوشی بَشخِیا ماو؛
 ٢٩ مِنتائای هر کی وَه روح القدس کِیْفِر بوشی،
 هر گِس بَشخِیا نِماو، بَلِکِم وَه یَه گِنا ابدی
 مَجْرَم.» ٣٠ آژوئِبی عیسی اِی قِصَه وِتی گَه
 موئِنو «روح گَن دِیری.»

متل چراخ لمپا

٢١ عیسی وِتی بینو: «مَر چراخ لمپا مارینو تاگه آوه بِنینون ژیر سلَه یا تخت؟ مَر آوه نَمنینون آرُری چراخدونی؟ ٢٢ آرَیگه چیئی پنهو نِی گه آشکار نو، ئو چیئی قام نِی گه نَکُوءِ در. ٢٣ هر کی گوش آره شَنفَتِن دیری، گوش بَگری. ٢٤ آسه إدواره وِتی بینو: «حُواستو بو چه مَشَتوئینو. وه آ کیله گه مَپِیمینو، آره هُمه پِش وه آ کیله مَپِیمِن، ئو جُج وِشَتِریش. ٢٥ آرَیگه وه آوه گه دیری، وِشِئَر مِین ئو اژ آوه گه نِری، هر آوِش گه دیری آرَین مَسینِی.»

متل تُنمی گه سَر مهه

٢٦ عیسی وِتی: «پاتِشائی خدا إجور پِیای ک، گه تُنم ماوژی آر زَمی. ٢٧ شو ئو روژ، او چه إ خاو بو چه إخوَر، آ تُنم سَر مهه ئو گِلَنگ ماو. چطور هُن ماو؟ نَمذانی. ٢٨ زَمی ووژ آره ووژ تُمَر ماری: اول سُریت، دُما آوه حوَشَه سَر مهه ئو آسه حوَشَه پَر اژ دُنا ماو. ٢٩ وِخدِی دُ بَرسی، کشاورز هِراره داس هِیَرَم، آرَیگه وِخدِی درو زَسَی.»

متل دُ خردل

٣٠ عیسی إدواره وِتی: «پاتِشائی خدا بوشیم هرگا چَه، یاگه وه چه متلی مَتونیم تَریف کِیمِی؟ ٣١ آوه إجور دُ خردلی ک. دُ خردل، گَجَرَتِین دُنی ک گه ماوژِن إنوم زَمی،

١٠ وِخدِی گه عیسی تَنیا بی، آ دوازه نَفَر ئو کَسلی گه آ دورا بِنی، إبارَه متَلل آرَینو پَرسی. ١١ وِتی بینو: «فِیم سِر پاتِشائی خدائو داس بِنیتو، مِنتائای آره مَرِدمِی گه هانِ در، کُل چِی، إجور متَل؛ ١٢ تاگه:

«سِل گن، مِنتائای حالِیو نو،

بِشَتوئِن، مِنتائای نَفِیمِن،

تاناخواد گِلایِرِن ئو گِناکَلو بَشخِیا بو!»

١٣ آسه عیسی وِتی بینو: «یانی ایی متَل نَفِیمینو؟ آسه چَطوَر مَتونینو متَللی تَر بَفِیمینو؟ ١٤ کشاورز کَلوم کِشت مِهه. ١٥ پِری اژ مَرِدم هر گان تُمَل إ لو رُئی، آر اوزه گه کَلوم کِشت ماو؛ هرَیگه کَلوم مَشَتوئِن، شَطو هِراره مای ئو کَلومی گه إنومو کِشت بی، مُئری. ١٦ کَسلی تَر، گان تُمَلی گه آرُری گُور کِشت بِن؛ اوئل کَلوم مَشَتوئِن ئو هِراره وه حوَشی مَچِن گِرد آوه، ١٧ مِنتائای آرَیگه إنوم ووژو رِیشی نِرن، فَخَد گِری طَاخَت مارِن. آسه وِخدِی گه وه سونگ کَلوم، بَکوئِن إنوم سَخدی ئو عِداو، هِراره اژ ایمونون مَکوئِن. ١٨ پِری تَر، گان تُمَلی گه إنوم دِرِگل کِشت بِن؛ کَلوم مَشَتوئِن، ١٩ مِنتائای هول ایی دِنِیاء ئو فنی گه مالِ مِنال وه إنسون م ئو هوس چِیئَلی تَر ماء دَرینو ئو کَلوم إ دَرینو خَفَه مِهه ئو بی تُمَر مِهیَتی. ٢٠ مِنتائای تُمَلی گه إ زَمی خو کِشت بِن گان کَسلی گه کَلوم خِداء مَشَتوئِن ئو مَچِنی گِرد ئو سی ئو شِص ئو صد پَزُور تُمَر مارِن.»

گه جُجُ وَه زنجیر بوئیتی. ^٤ آریگه هر گلی اؤ وَه زنجیر ئو زالته بَسدوئیا، زنجیرل پِروئیتی ئو زالتهل اِشکونوئیتی. هُیچ کس بِن رُم کِردن اِرنماهاتی. ^٥ شو ئو روژ آرسر قوزل ئو آرزی تپهل مقارونی ئو وه گُچک ووژ زیم دار مَهردی. ^٦ وِخدی اژ دویر عیسی دیتی، ناءِ دو هات ئو رُی نا آر رُعی، ^٧ وه دَنگ گِنگ قارونی: «عیسی، گُر خدای متعال، اِمنت چا؟ قسمت مِیم خدا گه عذاوم نین!» ^٨ آریگه عیسی وتوئی بی: «لا روح گن، اژ اِبی پیا بورِی دیر!» ^٩ آسه عیسی آزی پرسی: «کی نُمت؟» جوواو داتی: «نُمت قُشون، آریگه فِرهیمو.» ^{١٠} ئو فِره لالکی عیسی گه اژ اِهیال نِههئوَن دیر. ^{١١} اِهناس اِ تپهل، رِیئ گِنگی خنزِیل داشدو خوراكوَن مَهارد. ^{١٢} روخلِ گن لالکین عیسی، وتو: «ایمه کِل کِ آره نوم خنزِیل؛ بیلای پِچیم اِنوم اوئل.» ^{١٣} عیسی هُیشتی بچن. آسه روخلِ گن هاتِن دیرر ئو چن اِنوم خنزِیل. رِیئ گه نزیک دو هزار خنزِیل بین، اژ سِرالیژی تپه رَمین هُار ئو گِین اِنوم دریاچه ئو اِنوم آو حَقه بین.

^{١٤} کسلی گه مِتیجی خنزِیل بین حیوان ئو اِبی اتفاقوَن اِنوم شِیر ئو آبادی تیریف کرد، هُن گه مردم هاتِن دیرر تاگه آ چیئه گه اتفاق گتوئی، بوئین. ^{١٥} اوئل هاتِن آره تک عیسی ئو وِخدی دیو آ پیا ملاگت دار گه وِراک گتوئی گیر قُشون، اِسگه چِیکی کِردیس وِر ئو عاغل نِیشتیس آر اوژه، زَل تراقا بین. ^{١٦} کسلی گه اِبی اتفاقوَن وه چِیم دوئی، آ چیئه گه آر سر پیا ملاگت دار ئو خنزِیل هاتوئی، آره مردمو تیریف کِرد. ^{١٧} آسه مردم لالکیان عیسی گه وِلات اوَن بیلای جا ئو بچو.

^{١٨} وِخدی عیسی سوار قائق موئیا، پیا ی گه وِراک ملاگت دار بی، لالکی بی تاگه بیلای وه گرد بوئی. ^{١٩} مِنتائای عیسی صِلا ناتی ئو وِتی: «بِچُ

^{٢٢} مِنتائای وِخدی آوِشدو، سُر مِیه ئو اژ کُل گِیائل باخ کِنگِتر ماو، بَلل گِنگا ماوئی، هُن گه مَلل آسموَن مان ئو اِ سا پَللی لوئه دُرسِن مَهَن.»

^{٢٣} عیسی وه مِتلل فِرهی اجور یه، تا جای گه مَتوَنستو بفتِیم، کَلوم خدا اِرِنوَن موئی. ^{٢٤} او چِیئ بی مِتلل وه بی نِموئیتی؛ مِنتائای وِخدی گه وه گرد شاگردلی تَنیا بی، کُل چِی اِرِنو مِینا مَهردی.

آروم کِردن رُحیل دریاچه

^{٢٥} آ روژ وِخدی بی ابوازه، عیسی وِتی شاگردلی: «بورن پِچیم آره اکو دریاچه.» ^{٢٦} اوئل آ جِیمِیوَن هُیشت آر جا، چن، ئو عیسی ئو هر وه آ قَائِقا گه اِنوم بیئ، وه گرد ووژو برد. چن قَائِق تِریش وه گردو بی. ^{٢٧} وه پِگل بی رُحیل سَخدی. موَجَل هُن ماوَنین آر قَائِق گه قَائِقَهه داشدی اژ او پِرا موئیا. ^{٢٨} مِنتائای عیسی اِ تپه قَائِق، سر نائیتی آرزی بالِیشت ئو حیوَتوئی. شاگردل کِردوَن خَوَر ئو وتو: «استاد دَرَوَن نِیین گه دیریم اژ بِن مِچیم؟» ^{٢٩} عیسی هِیزگرتی ئو تَنیا بی آر وا ئو وِتی دریاچه: «بِگم! سِتاریت بِگری!» اِسه وا نِیشت اِرا ئو کُل جا آروم بی. ^{٤٠} آسه وِتی شاگردلی: «آره چه هُن زَل تراقا بِنوَن؟ مَر هَی اِیمو زِینو؟» ^{٤١} اوئل آخ زَل تراقا بوئین، موئتوَن یِکتری: «یَه دیر کِی گه جُجُ وا ئو دریاچه یِش فِرِیوَن اَزِین مِتری!»

شِفا پیا ملاگت دار

٥ اوَن چن اکو دریاچه، وه هِیال چِراسیان. ^٢ وِخدی عیسی اژ قَائِق هات هُار، هِراره پیا ی گه گتوئی گیر روح گن، اژ قورِسو هات دیرر ئو هات وِر پیری عیسی. ^٣ آ پیا اِنوم قورِسو زِنه ی مَهردی ئو دیر هُیچ کس بِن اِرنماهاتی

تاڱه بوئیی کی ای کار کِردیسی. ۳۳ آسه آرُن گه مَڙناسدی چه آرِسِر هاتِیسی، هَرُهَن گه مَرِکیا، هِراسو هات، نو گت آرُری پال عیسی نو تموم خخیخت وِت بی. ۳۴ عیسی وِت بی: «لا دِت، ایمونَت شفات داسی. بَچ مَزِلَت خِر نو اژ ایی بِلا شفا بِگِر!»

۳۵ عیسی هَی داشدی قَصَه مَهَرَدی گه یری اژ مال یایروس، رِئیس عِبادتگا، هاتِن نو وتو: «دِئَهَت مِرِد! دِیر آره چه استاد ماوژین زِمَت؟» ۳۶ مِنتائای عیسی وِخدی قَصَه لو شَفَتی وِتی رِئیس عِبادتگا: «زَلَت نَچو! فَخَد ایمونَت داشدوئی.» ۳۷ نو نِئیشتی بِخِر اژ پطرس نو یعقوب نو یوحنا، پِرا یعقوب، کَسِی تر وه دُما بِچوئی. ۳۸ وِخدی رَسِیَن آر مال رِئیس عِبادتگا، عیسی دِیتی گه مَرِدَم فِیژ نو وِلنگون نو پری مُوو مارِن نو شوین مَهَن. ۳۹ وِخدی چی اِنوم وِتی بِنو: «ای فِیژ نو وِلنگ نو شوین کِردنئون چی؟ دِئَهه نَمِرَدی، بَلِکِم ها خاوار.» ۴۰ اوئل حَنینِی بی. مِنتائای دُما یَگه کُل اوَن کِردی دِریر، باوه نو دا دِئَهه نو هَمیش شاگردلی گه وه گرد بِنی، وه گرد ووژ بردی آره جای گه دِئَهه بیتی. ۴۱ آسه دس دِئَهه گِرتی نو وِت بی: «تالیتا کوم!» یانی: «لا دِت گِجَر، موشَم بِنِت هیزگِر!» ۴۲ او هِراره هیزگِرتی نو بِنیا ناتی آر اَرثیا چِئین. دِئَهه دوازه سالون بی. اوَن اژ ایی گَپ فِرِه بِلُجوئیو هات. ۴۳ عیسی قِدَحَن کِردنی گه نِیلن کَسِی اژ ایی گَپ خَوَردارا بو، نو وِتی بِنو چِئِی بِنِی آ دِت تاڱه بیری.

بی ایمونی مَرِدَم شِیر ناصِرَه

۱ عیسی اوزه ول کِردی نو چی، نو وه گرد شاگردلی چی آره شِیر ووژ یانی ناصِرَه. ۲ وِخدی روژ شَمَه مَقَدَس رَسی، عیسی اِنوم عِبادتگا یهود بِنیا نا آر تِلیم دائن. فِرِه کَسَل

آره مال، آره تک رِقیقِلِت نو بوش بِنو گه خداون آره تو چه کارلی کِردیسی نو چطور رِیم کِردینِیسی آری.» ۲۰ آسه آ پیا چی نو ا وِلات دِکاپولیس، بِنیا نا آر اِلوم کِردن کارلی گه عیسی آره کِردوئی نو مَرِدَم کُل بِلُجوئیون ماهات.

شفا یِه رُن نو دِت یایروس

۲۱ وِخدی گه عیسی یِگی تر وه قَائِق چی اکو دریاچه، جِیمِیت فِرِهی اژ مَرِدَم جِیم بِنی آر دور. نو عیسی اِلو دریاچه بی. ۲۲ آسه یِکی اژ رِئیسَل عِبادتگا یهود گه نُم یایروس بیتی، هات آره اوزه نو وِخدی عیسی دِیتی گت آرُری پال ۲۳ نو لالکِیتی بی، وِتی: «دِت گَجَرَم دِیری مَمِری. خواهشَد مَهَم باین، دس بِنینی آر قِ تاڱه شفا بِگِری نو زنی بَمینی.» ۲۴ آسه عیسی چِتی گرد.

جِیمِیت فِرِه یِشی وه دُم عیسی آ گَتِن رِئ. اوَن اژ ایلا نو آلا زورون ماوَرِد آری. ۲۵ اِنوم اوئل، رُنی بی گه دوازه سال خون قاندهی آئِموسِیاتی. ۲۶ او آره جِلاج چوئی آره تک حَکِیْمَل فِرِهی نو عِذاو فِرِه کِیشوئیتی نو هِرچی گه دارندار بیتی خِر کِردوئیتی؛ مِنتائای اِجال یَگه بَیتِرا بو، یَترا بوئی. ۲۷ او اِبازه عیسی شَفَتوئیتی، آره یِه اِنوم جِیمِیت هات پِشت سر عیسی آ نو دس نا آر پر چوخا. ۲۸ اَرِیَگه وه وَر ووژا وِتوئیتی: «اَر جُج دِسم بیری آر پر چوخای، شفا مَگِرم.» ۲۹ هِراره خون آهوسِیاتی نو ا دَرین ووژ فِیمی گه اژ آ بِلا شفا گِرتیسی. ۳۰ عیسی هِراره فِیمی گه قوئیتی آزی هاتی دِریر. آسه اژ نوم جِیمِیت کِلاداتی دُما نو پِرسیتی: «یِه کی بی دس نا آر چوخام؟» ۳۱ شاگردلی جوواو دا: «دیرین موئینین گه مَرِدَم کُل زور مارِن اَرینت؛ آسه مَپَرسین، ”کی دس نا آر قِم؟“» ۳۲ مِنتائای عیسی ایلا نو آلا ووژ سِیل مَهَرَدی

کُشتن یحیی تَیمیددهندَه

١٤ هیرودیس پاتِشا یه شَفَتی، آریگه کُل جا نُم عیسی ئون مَشْتاسیا. پری اژ مردم موئو: «یحیی تَیمیددهندَه اژ مردیل زینا بی ئو آروئسن گه ای قدرتل بلجوتی آنجوم م.» ١٥ کسلی تر موئو: «ایلیا پَخَمَر.» پریشی موئو: «پَخَمَری کَ اجور پَخَمَرل قدیم.» ١٦ منتائای و خدی هیرودیس یه شَفَتی، وئی: «یه هَرا یحیاس گه مه سرما پری ئو اِسگه اژ مردیل زینا بی!»

١٧ آریگه هیرودیس ووژ فربو دائیتی یحیی بِگَرِن ئو بوئنی ئو باورنی زندو. هیرودیس ای کار آره هیرودیا کِردوئیتی. هیرودیا زَن فیلپ، برا هیرودیس بی گه اِسگه هیرودیس او حُاستوئیتی. ١٨ یحیی وتوئیتی هیرودیس: «شَعا دَریس نی گه تو وه گرد زَن برات بوئین.» ١٩ هیرودیا اژ یحیی کینت پردوئیت دل ئو مِهستی او بِکُشی، منتائای نَمَتونستی. ٢٠ آریگه هیرودیس اژ یحیی زَلَه مَچیا، آریگه مَذناسدی او پیا صالح ئو مقدسی کَ ئو رایت حال مَهرد. هر و خد قِصَل یحیی مَشَفَتی، تَپ آرین مَشوای. وه ای حالا، وه خَوشی گوش ماتی قِصَهلی.

٢١ دُماخِر مِجال خوئی رَسی. هیرودیس روژ وه دی هاتی سور داتی ئو درباریل ئو فرمونَدَل نظامی ووژ ئو کِنگل جلیل دَوَت کِردوئیتی. ٢٢ و خدی دت هیرودیا هات انوم مِجلیس ئو بازی کِردی، هیرودیس ئو مِمونل فِرَه خَوشو هات. آسَه پاتِشا وئی دِتَهه: «هر چی آواخِدت بوش، تاگه بَیمِ بیئت.» ٢٣ ئو هیرودیس قسم هُاردی ئو وئی: «هر چتی اژ مه ب، جُج نَصِم مملکتیم، مَیمِ بیئت.» ٢٤ او چی دَریر ئو وئی

و خدی قِصَهل او شَفَت بلجوتی هات. اوئل موئو: «ای پیا کُل یوئن اژ کو آوردیسی؟ یه چه حکمتی کَ گه بَشخِیاسی بی؟ ئو یه چه مَچَهلی کَ گه وه دس او آنجوم مَگری؟» ٣ مَر هَرا نَجار نی؟ مَر گَر مریم ئو برا یعقوب، یوشا، یهودا ئو شَمعون نی؟ مَر حُیَهلی! ایزه انوم ایقه زِنه ی نَمَهَن؟» آسَه زور آر ورو داشدی. ٤ عیسی وئی بینو: «پَخَمَر بی قُرب نی مَر انوم شیر ووژ ئو انوم قوم ئو خویش ئو انوم مال ووژ!» ٥ او نتونستی آر اوژه هُیچ مَچَهلی یهه بِخَر اژ یگه دس ووژ نا آرُری چن مریض ئو شِفا دانی. ٦ ئو عیسی اژ بیایمونی اوئل بلجوتی هاتی. ئو عیسی انوم آبادیل اِهَناس مَگِردیا ئو تَیلیم ماتی.

عیسی دوازه رسول کِل مِهه

٧ عیسی دوازه شاگردیه هِنَا کِردی آره تک ووژ ئو اوئل دو آر دو کِل کِردی ئو قِدرت و اختیار دانی بی تاگه روخلِ گَن بَهَن دَریر. ٨ فربو داء بینو: «آره سفر، چیئی بِخَر اژ موزیرَه وه گرد ووژتو هیزنین؛ نه ئو، نه توزه ئو نه پیلی! پر شالتو. ٩ کِلَاش بَهَن پاتو، منتائای کِراس زیاکِی اَوُر نَهَن. ١٠ ئو وئی بینو: و خدی چینون انوم مالی، تاگه و خدی گه هاینون آر اوژه، بِمِین انوم آمال. ١١ ئو آَر! جای هُیمه ئون گرد نِئِیشَت، یاگه گوشون بی نِگرتینو، و خدی اژ اوژه مَچینو، توز پالتو بَکِکِن، تاگه شاتی ای بو اَرَضد او گه حَضو خدا ماء سرو.» ١٢ آسَه شاگردل گِتن رئی ئو آره مردم موعظَه ئون مَهرد گه باس توئه گن. ١٣ اوئل مِلاگتِل فِرَه ئونی اژ مردم تار کِرد ئو مریضل فِرَه ئونی وه روین مسح کِرد ئو شِفا دا.

«هُمَه ووژتو خوراک بِيَن بِيَنو.» وتو: «ياني مت پچيم دوهيس دينار گه مز دوهيس روژ عَمِلَه ي كَ نُو پَخريم نُو بِيَم اَوَن تا بيرن؟»^{٣٨} عيسى وِتي: «بچن بوئين چن نُو دبرينو؟» چن پرس جوئو كِرد، وتو: «پنج نون نُو دو گله ماهي.»^{٣٩} آسه وه شاگردل وِتي تاگه مردم دَسَه دَسَه بنيشين ارزى مَرِن.^{٤٠} هُن، مردم ا دَسَه ل صد نفرى نُو پنجا نفرى نيشين ار رى.^{٤١} آسه عيسى پنج نون نُو دو گله مايهه هيزداتى نُو سيل كِردى ار آسمو، نون نُو ماهي پركت داتى. آسه نوئل كُت كِردى نُو داء شاگردل تاگه پِن ار وَر مردم؛ نُو دو گله مايهه بيش بِيرونا كِرد انوم گلو.^{٤٢} كَل هاردون نُو سير بين،^{٤٣} نُو اژ دُما سفزه نون نُو ماهي، دوازه سلَه پر جيمو كِرد.^{٤٤} پيالى گه نونو هارد پنج هزار نفر بين.

عيسى ارزى آوا مَجوء رثيا

^{٤٥} عيسى هرازه شاگردلى مجبور كِردى تا وحدى ووژ دبرى مردم مِرخص مِهه، سوار قايقا بوئن نُو وِر اژ او پچن اره شير بيت صيدا اكو درياچه.^{٤٦} عيسى دُما يگه مردم آوشدي رى، ووژ چى اره پِنار كوى تاگه دوعا بيهه.^{٤٧} وحدى بِن ايوازه، قايقهه رسى ار نومجا درياچه نُو عيسى ا حشكى تنيا بى.^{٤٨} ديتى گه شاگردل ديرن وه زور پاروء مَن، اريگه وا برعسك ماهات. سات نزيك سه نصم شو، عيسى هرهن گه ارزى آو مچياء رثيا چى وير لا اُو، نُو هستى الاو رد بو.^{٤٩} منتائى وحدى شاگردل عيسى نُو دى گه داشدى ارزى آو مچياء رثيا، گمونو كِرد روحى ك. آسه قارونو،^{٥٠} اريگه اژ ديتن او زَل تراقا بوئين. منتائى عيسى هرازه وه گردو قصه كِردى نُو وِتي: «بيلا دل نُو درينتو داشدوئى، يه مينم. زلتو نچوا»

دای: «چه اژ اوئيم ب؟» دای جوواو داتى: «سر يحيى تيميددهنده آرينى پت.»^{٥٥} دتتهه هرازه وه دو گلاهاردى اره تك پاتشا نُو وِتي: «اژ تونم م هراسگه سر يحيى تيميددهنده ارزى مَجْمَه ي بِيَن بِيَنم.»^{٥٦} پاتشا فزه پزار بى، منتائى اره قسم ووژ نُو اره يگه ار تك مموئل قصه ناوِتي دو، نِيستى خواس او رد ك.^{٥٧} آسه هرازه جلايى كل كِردى نُو فربو داتى سر يحيى بارى. او چى سر يحيى انوم زندو پريتى^{٥٨} نُو سر يحيى ارزى مَجْمَه ي آوردى نُو داء دتتهه. اوبش آوه داء دای.^{٥٩} وحدى شاگردل يحيى يوئن شتفت، هاين نُو جنازه نُو هيزدا پردو نائون انوم قور.

خوراک دائن وه پنج هزار نفر

^{٣٠} رسولل گلونا هارد اره تك عيسى نُو كَل كارلى گه كِردوئيو نُو تيليمو داتى تيريفون اره كِرد.^{٣١} عيسى وِتي بينو: «وه گرد مه بورن پچيم اره جا خلوت چفتى نُو گرى شگتى ارگن.» اريگه هاين نُو چيئن مردم آخ فزه بى گه مجال خوراک هاردن يشو نااشد.^{٣٢} آسه ووژو تنيا، وه قايق چن اره جا چفتى.^{٣٣} منتائى وحدى مچيان، امل فريه اونلو دى نُو شناسينو. آسه مردم اژ كَل شيرل وه پا پيا ناوون دو چن اكو نُو وِر اژ اُو رسين ار اوزه.^{٣٤} وحدى عيسى اژ قايق هات هار، جيميت فريه ديتى نُو دل ار حالو ستى، اريگه اجور كاوِزل بى شوئونى بين. آسه پنيا نا ار تيليم داينو نُو چيئل فريه وه بى يا داني.^{٣٥} دم ايوازه شاگردل هاينى اره تك نُو وتو: «ايزه جا چفتى كَ نُو ديروخديشن.^{٣٦} مردم كل ك تاگه بچن اره اباديل نُو زميتل ابي هناس تاگه چيئى اره هاردن ووژو پخرن.»^{٣٧} عيسى جوواو داتى بى:

مِنْتائاي دِلو اژ مِه دوير.

^٧ اوئل وه باطل مِن مَپَرَسَن،

ئو تَيليمو چيئي بِخَر اژ حَكَمَل بَشري نِي.

^٨ هُمَه فَرِيوَنَل خَداتو ناسي لا ئو رَسيم بَشري مَارِينوَن جَا.

^٩ آسَه وَتِي بِينو: «هُمَه هَرَا زَرِنِگي فَرِيو خدا

رَد مَهِينو تاگَه رَسيم ووژتو پايار بَهِينو! ^{١٠} اَرِيگَه

موسِي پَخَمَر وَتِي، «عَزَت بِن اَر باوَه دا ووژت،»

ئو هَميش «هر كي دُشَمين بِي باوَه يا دا ووژ،

باس بِكُشري.» ^{١١} مِنتائاي هُمَه موشينو اَر

كسي وَه باوَه يا دا ووژ بوشي: «هر ياري اي گَه

اژ مِه وَه هُمَه مَرَسِيَا، وَخَم، -ياني دَامَسَن خدا-

«^{١٢} اِسَه هُن نِمِيلينو هِيچ كاري اَرِه باوَه ئو

داي بَهِه. ^{١٣} هُمَه هَرُهَن وَه رَسيم ووژتو،

گَه اوئل مِينوَن كَسَلِي تَرِيش، كلوم خدا باطلن

مَهِينو ئو كارل فَرِيه اِجور يَه اَنجَوَم مِينو.»

^{١٤} عيسِي يِگَل تَر مَرَدَم هِنَا كِردي اَرِه تَك ووژ

ئو وَتِي: «گَلتو گوش يِگَرَن مِه ئو يَه بَغِيَمِن:

^{١٥} هِيچي نِي گَه اژ در بَاءَ دَرِين اَمَار، ئو بَتُونِي

او نِجس كِي، بَلِكَم اَ چِيئَه گَه اژ دَرِين اَم مَاءَ

دِرِير اَوَهَسَن گَه نِجس مَهِيتِي. ^{١٦} [هر كي گوش

اَرِه شَتَفَتِن دِيرِي، گوش يِگَرِي!]

^{١٧} دُما يِگَه عيسِي اژ مَرَدَم جِيَا بِي ئو چِي

اَرِه مال، شاگَرْدَلِي مِينَا اِي مَتَلوَن اَزِي پَرسي.

^{١٨} عيسِي وَتِي بِينو: «ياني هُمَهيش نِجَس مَهِيتِي؟

مَر نِمَذانينو گَه اَ چِيئَه گَه اژ دَر مَاءَ دَرِين اَمَار

نِمَتُونِي او نِجس كِي؟ ^{١٩} اَرِيگَه خوراك كار دل

ئو گِيو هُمَه نَرِي، بَلِكَم مَجو اِنوم لَم ئو آسَه

مَجوَه دِرِير.» هَرُهَن عيسِي وَه اِي فَصَه گُل

خوراگَل پاك اِلوم كِردي. ^{٢٠} ئو وَتِي: «اَ چِيئَه

گَه اِنوم اَم مَاءَ دِرِير اَوَهَسَن گَه نِجس مَهِيتِي.

^{٢١} اَرِيگَه يَوَنَن اَ چِيئَه گَه اژ نوم ئو اژ دل اَم

ماءَ دِرِير: فِگَرَل گَن، بِي عَصْمَتِي، دُزِي كِرْدَن،

اَم كُشْتِن، زِنها، ^{٢٢} ظَم داري، شَرَباري، رِنگَرِي،

^{٥١} آسَه هات اَرِه تَكَو اِنوم قَائِقِ ئو وا هوسِيَا.

اوئل فَرِه بِلَجوئِيو هات، ^{٥٢} اَرِيگَه مُجَرِه نوئلو

نَفِيموئِي، بَلِكَم دِلو بوئِي بَرَد.

^{٥٣} وخدي رَسِيَن اَكَو درياچَه، اِ ولات

جِنِيسارَت هائِن هَار ئو اَر اَوَرِه قَائِقِهئو كِشِي

حَشْگِي. ^{٥٤} اژ قَائِقِ گَه هائِن هَار، مَرَدَم هِرَازَه

عيسِي ئو شناسِي ^{٥٥} ئو هَرَا دو چِن اَرِه سِرُسَر

اَ هِيَال ئو مَرِيضَلو نا اَرُري تَخَل، ئو بِرَدُون

اَرِه هِرْجَا گَه شَتَفَتو عيسِي هَار اَوَرِه. ^{٥٦} وَه هر

آبادِي يا شَر يَاگَه اِ سَر كِشت ئو كَارْلِي گَه

عيسِي مَجِيَا، مَرَدَم مَرِيضَلوَن مَتِيَا اِنوم مِدوئل

ئو مَلالَكِيَاَن بِي گَه صِلَا بَ هَر بِيَلِي دَس يِن

اَر پَر چَوخاي؛ ئو هر كَس دَسَن مَتِيَا قِي شِفا

مِگَرْتِي.

چَه آم نِجس مِهه

V اِسْگَه وخدي گَه شِيخَل فَرَقَه فَرِيسِي

وَه گَرْد بَرِي اژ مِلَمَل تورات گَه اژ شَر

اورشليم هاتوئِن، جِيَم بِيَن اَرْتَك عيسِي ^٢ دِييو

گَه بَرِي اژ شاگَرْدَل عيسِي وَه دَسَل نِجس،

ياني نَشوريا، خوراك مِيرَن. ^٣ اَرِيگَه فَرِيسِيَل ئو

هَميش گُل يهودِيَل، مِطابق رَسيم شِيخَل تا

وخدي گَه دَسَل ووژو خو نَشورَن، خوراك

نِمِيرَن. ^٤ وخدي اژ بازار مان، تاگَه ووژو

خو شِفَت شور نَهَن چِيئي نِمِيرَن. ئو رَسِيَمَل

فَرِهِي تَرِيش مَارِن جَا، اِجور شورين پِيَالَهَل،

ديگَل ئو حَاجَتَل مَسِي ئو صِنْدَلِيل. ^٥ آسَه

فَرِيسِيَل ئو مِلَمَل تورات اژ عيسِي ئو پَرسي:

«اَرِه چَه شاگَرْدَلَت مِطابق رَسيم شِيخَل رِفدار

نِمَهَن، ئو وَه دَسَل نِجس خوراك مِيرَن؟»

^٦ عيسِي جَوواو داتِي: «اِشعيا پَخَمَر اِبَاَرِه هُمَه

رِيَاكَارَل چَنِي خو پِيَشْگُوئِي كِرْدِي! هُن گَه

نِيسِيَا،

«اِي قَوْم وَه زوئُونو قُرَب ماوَرِن مِه،

۳۶ عیسی قَدْخَن کِردنی گه وه کسی نوشن. مینتائای هر چی ویشتر قَدْخَن مَهردنی، ویشتر ایی اتفاقون جَار ما. ۳۷ مردم آخِن بِلجوثیون ماهات گه موئو: «هر چی او کِردی خاص؛ کاری کِردی گه جُج کرل مَشْتوئن ئو لالَل قصه مَهَن!»

خوراک داین وه چوار هزار نفر

۱ آ رَوژل، اِدوازه جِیمِیت فِرهی جِیم بین **ا** ئو آریگه چیئونی آره هَارِدِن نَاشد، عیسی شاگردلی هِنَا کِردی ئو وِتی بینو: ۲ «دلم آره ایی مردم مَسْرَی، آریگه اِسگه سه رَوژ گه هَان گِرد مِه ئو چیئ آره هَارِدِن نِرن. ۳ آز وِرسنی رِئو گم تاگه یِچِن آره مال ووژو، اِنوم رِئ اِز حال مِچِن، آریگه بری آژینو اِز رِئ دَویر هَایَن. ۴ شاگردل جووِو دَاءَ بی: «نوم ایی بیاوون اِز کو کسی مَتونی ئو آره سیر کِردنو گیر باری؟» ۵ عیسی پرسیتی: «چِن یِگه ئو دیرینو؟» وتو: «هفت یِگه نُو.» ۶ اَسه فِریو دَاءَ مردم تاگه بِنِیشِن آر زِی. اَسه هفت یِگه نونِهه گِرتی ئو دُما شِگر کِردن، کُت کِردی ئو دَاءَ شاگردلی تاگه یِنِن آر وِر مردم؛ شاگردل بَش هُنیئون کِرد. ۷ چِن یِگه ماهی گَجْرِیشو دَاشد. اَسه عیسی اوئل پَرکت داتی ئو وِتی: یِنِن آر وِر مردم. ۸ گِل هَارِدون ئو سیر بین ئو هفت سَلَه پر اِز حُیرده نونلی گه مَنوئی جِیمو کِرد. ۹ آر اوزه نَزیک آر چوار هزار نفر بین. اَسه عیسی مردم مِرخص کِردی ۱۰ ئو هِرَازِه وه گرد شاگردل سَوار قَایق بی ئو چی آره هیال دلمانوته.

هَسْتِن نشونه آسمونی

۱۱ شِیخَل فرقه فَرِیسی هَایَن آره تک عیسی ئو بِنِیائو نا آر دَمَرگ کِردن وه گرد او. اوئل آره اِنتحو کِردنی، یِه نشونه آسمونیوئی آژی

خیزی، حَسوئی کِردن، بُخِیم، قُرات بیئِن ئو نایونی. ۲۳ ایی گَنیلَ کُل اِز نَوم مَاءَ دِریر ئو آم نِجَس مِهه.»

ایمو ژنی گه یهودی نوئی

۲۴ عیسی اوزه ول کِردی ئو چی آره هیال صور ئو صیدون. چی آره مالی؛ مینتائای نِیمِستی کسی یِذانی گه هار اوزه. وه ایی حالا نتونستی ووژ قام ک. ۲۵ ژنی گه دِت گَجری روح گن دَاشدی، وِخدی شَتَفی عیسی هار اوزه، هِرَازِه هات ئو کُت آرزی پالی. ۲۶ اِزَن گه یهودی نوئی ئو اِز مردم فِینِیقِیه سوریه بی، لالَکی عیسی گه مِلاگِتهه اِز دَرین دِتی باوژنی در. ۲۷ عیسی وِت بی: «بیل اول آیلل سیر بوئن آریگه رِوا نِی ئو آیلل یِگرین ئو باوژین آر وِر سِگل.» ۲۸ مینتائای ژنِهه جووِو داتی: «آآ، آفا، وه ایی حالا سِگل بَش اِ پا سِفره اِز حُیرده ئو آیلل مِرن.» ۲۹ عیسی وِت بی: «وه سونگ ایی قَصَهت، یِچ گه ملاکت اِز دِیت چِی دِریر!» ۳۰ اِزَن وِخدی زِسی آر مال، دیتی گه دِتهه آرزی رِختاوی وِلاژرا بی ئو مِلاگِتهه آژی چِیس دِریر.

شِفا پیا کر ئو بَتِبال

۳۱ عیسی اِز هیال صور گِلا هَارِدی ئو اِز رِئ هیال صیدون چی وِیر دریاچه جلیل، اِز نَوم هیال دِکاپولیس رَد موئیا. ۳۲ آر اوزه پِیائونی آوِرِد آره تک عیسی گه هم کر بی ئو هم بَتِبال. لالَکیان عیسی تاگه دَس بِنِتی آر ق. ۳۳ عیسی آ پیا اِز نَوم مردم آوِرِدی دِریر ئو بَرِد پنه ئو کِلکَل ووژ کِرد اِنوم گوئِل آ پیا. اَسه آو دِمی آوَشدی ئو مالونی آرزی زوئو آ پیا. ۳۴ اَسه وِیر کِردی آر آسمو، هِنَاسی کِیشیتی ئو وِتی: «اِفْتح!» یانی «واژ بو!» ۳۵ جِوارجا گوئِل آ پیا واز بی ئو زوئونی آزا بی ئو تونستی راحت قَصَه بَهه.

گه مَجَن رُثِيا. ۲۵ ايلَهه عيسى يِگي تر دَسَل ووژ نا آررُي چَيَمَل. آسَه چَيَمَل واز بيتي، ادوازه مَتونستى بوئيني، ئو گُل چى خوء موئينياني. ۲۶ عيسى او كِل كِردى آرِه مال ئو وِئى: «دِير گَلانير آرِه آبادى.»

اعتراف پطرس اِبازه عيسى

۲۷ عيسى وَه گُرد شاگردلى چى آرِه نوم آباديل هِناس قيصرِه فيليپى. اَرنوم رُئى اژ شاگردلى پرسيتى: «وَه چَيَم مَرِدَم مه كيم؟» ۲۸ اونل جوواو داءِ بى: «پرى موشن يحيى تَميددهندهين، پرى موشن ايليا پَحَمَرين ئو پريشى موشن يكي اژ پَحَمَزَلين.» ۲۹ عيسى پرسيتى اَزينو: «مِنتائى هُمَه چه موشينو؟ وَه چَيَم هُمَه مه كيم؟» پطرس جوواو داتى: «تو هَرَا مَسِيحِين گَه باس باى.» ۳۰ عيسى قَدَحَن كِردنى گَه اِبازه او وَه كسى چيئى نوشن.

پيشگوئى عيسى اِبازه مَرِدَن ئو زِنابِيان ووژ

۳۱ آسَه عيسى بِنيا نا اَر تَلِيَم دَاين اونل گَه باس گُر اِنسو عذاو فِرِه يَكيشى ئو شِيخَل ئو رُئيسَل كاهنل ئو مَلَمَل تورات رد گنى ئو يَكيشى ئو دُما سه روژ زنيا بو. ۳۲ وِخدَى عيسى يَه آشگارا اِلوم كِردى، پطرس او پَردي پَنه ئو بِنيا نا اَر مِنا كِردنى. ۳۳ مِنتائى عيسى كِلادانى، سِيَل كِردى اَر شاگردلى ئو تُنا بى اَر پطرس ئو وِئى: «اژ نوا مه ب اِلا، لا شَطوا! اَرِيگَه فِگِرَل اِنسونى، نه خدايى.»

۳۴ آسَه هِنَا كِردى اَر مَرِدَم ئو شاگردلى ئو وِئى بينو: «اَر كسى بِيَتى وَه تَر مِنا باى، باس ووژ حاشا كِ ئو صليب ووژ بَگري كول ئو وَه تَر مِنا باى. ۳۵ اَرِيگَه هر كى بِيَتى گيو ووژ نَجاد ب، آوَه اژ دَس م؛ مِنتائى هر كى وَه خاطر مه ئو وَه خاطر انجيل گيو ووژ اژ دَس ب، آوَه نَجاد

هِسْت. ۱۲ مِنتائى عيسى اژ تِيه دِلا هِناسى سَردى كِيشيتى ئو وِئى: «اَرَه چه اِبي نَسِل نَشونَه ئون م؟ حَخِيخَتَا، موشَم بِيِنتو، هُيچ نَشونَه ي مِمن بينو.» ۱۳ آسَه ول كِردنى ئو ادوازه سَوار قَائِق بى، ئو چى وِير اكو درياچه.

حميرتُرش فَرِيسِيل ئو هيروديس

۱۴ شاگردل ا وِيرو چوئى نون گُرد ووژو هيزدن، ئو اِنوم قَائِق يَه ئو ويشترو ناأشد. ۱۵ عيسى هُستار داتى بينو ئو وِئى: «خواستو بو ئو اژ حميرتُرش فَرِيسِيل ئو اژ حميرتُرش هيروديس دويرا بَگرن.» ۱۶ شاگردل اِبازه بَگَه ئو زِن بِنياو نا اَر دَمَرَك كِردن وَه گُرد يَك. ۱۷ عيسى گَه يَه فَيَمى، وِئى بينو: «اَرَه چه اَر سر يَگَه ئو زِرِنو وَه گُرد يَك دَمَرَكْتون؟ مَر هَنى نَمَذانينو ئو نَمَفَيَمينو؟ مَر هَنى دلتو بَرَد؟ ۱۸ يانى چَيَم دِيرينو ئو نَموئِينينو ئو گوش دِيرينو ئو نَمَشَتوئِينو؟ يانى وَه وِيرتو نِمَاي؟ ۱۹ وِخدَى پَنج يَگَه نونم اَرِه پَنج هزار نفر كُت كِرد، چَن سَلَه پَر اژ حُرِدَه نونل دُما سَفِرَهتو جَيَم كِرد؟» وِئى: «ادوازه سَلَه.» ۲۰ «ئو وِخدَى گَه هفت يَگَه نونم اَرِه چوار هزار نفر كُت كِرد، چَن سَلَه پَر اژ حُرِدَه نونل دُما سَفِرَهتو جَيَم كِرد؟» وِئى: «هفت سَلَه.» ۲۱ آسَه عيسى وِئى بينو: «يانى هَنى نَمَفَيَمينو؟»

شِفا پيا كور ا آبادى بِيَت صِيْدا

۲۲ وِخدَى گَه رَسِين اَر آبادى بِيَت صِيْدا، پرى، پيا كورونى آوَرْد اَرِه تَك عيسى، لالِكِيئى بى گَه دَس بِنتى اَر قى. ۲۳ عيسى دَس ا پيا كور گِرتى ئو، اژ آبادى پَردي دِير. آسَه آو دَم آوَشدى آررُي چَيَمَل ا پيا ئو دَسَل ووژ نا آررُي چَيَمَل، ئو پرسيتى: «چيئى موئِينين؟» ۲۴ ا پيا سر هيزداتى ئو وِئى: «مَرِدَم اِجور دارلى موئِينم

چه. ۱۱ آسه اژ عیسی ئو پرسى: «آره چه مِلْمَل تورات موشن اول باس ایلپا باى؟» ۱۲ عیسی جوواو دای: «آلوت گه اول ایلپا ماى تاگه گل چپئل راسرپس ک. منتائای آره چه ابارَه گر انسو! نُسُخ مقدس نُسِیاء گه باس عدواو فِرَه ی بکیشی ئو خوار بو؟ ۱۳ منتائای موشم بینتو گه ایلپا، هَرُهْن گه ابارَه او نُسِیاء، هات ئو اونل هر کارونی هست وه سرو آورد.»

شفا گُری گه روح گن داشدی

۱۴ وحدى رسین آره تک شاگردلی تر، دیو جِمِیْت فِرَه ی دورو گِرتَن ئو مِلْمَل توراتیش وه گردو دَمَرگ مَهَن. ۱۵ مَرِدَم گل تا عیسی ئو دى، بِلْجُوئو هات ئو نائون دو هاتِن، سِلامو کِرْد بى. ۱۶ عیسی آژینو پرسیتی: «اباره چه وه گرد شاگردل دَمَرگ مِهینو؟» ۱۷ پیای انوم جِمِیْت جوواو دای: «استاد، گِرم آوردمس آره تَکْت. او گَتِیس گیر روح گنی گه دَم بَسَدی ئو نِیمِلی قَضَه بهه. ۱۸ وحدى مَگِرتی، مَکُوئیتی آر دل زَمی، هُنْ گه کف اژ دَم مِهیتِی دِریر ئو ماءِ دِنورِیچه ئو لَشْ ماوتی چو. اژ شاگردلِت هِسْتِم آ رُوح بَهَن دِریر، مِنتائای نتونستو.» ۱۹ عیسی جوواو دای: «لا نِسل بی ایمو، تاگه کِ وه گردتو بوئم ئو تِیْمَلتو گم؟ بارنی آره تِکِم.» ۲۰ گِرِهئو آورد آره تک. روح گن وحدى عیسی دیتی، هِرَازَه گِرِهه آوشدِی رِگه هُنْ گه کت آر دل زَمی ئو هَرُهْن گه کف اژ دَم دائی دِریر، پلکِیاء خاکا. ۲۱ عیسی اژ باوه گر پرسیتی: «چنی ک گَتِیس اپی حالِروژ؟» جوواو دای: «هر اژ آویلی. ۲۲ اپی رُوح ویشتر وَخَدَل او آوشدِیس انوم آو ئو آگر تاگه نابود کیتی. آژ متونین ریم ک آر ایمه ئو یاریمو د.» ۲۳ عیسی وتی: «آژ متونین؟ آره کسی گه ایمو دیری گل چی ماو.» ۲۴ باوه آ کُر هِرَازَه وه دَنگ گِنگ وتی: «ایمو

م. ۳۶ آره آم چه فاده ی دیری گه گل دنیا بارِی دس مِنتائای گِیو ووژ اژ دس ب؟ ۳۷ آریگه آم چه مَتونی ب اِجال گِیو ووژ؟ ۳۸ آریگه هر کی انوم اپی نِسل زَنهاکار ئو گَناکار اژ مه ئو قَضَه لم عار بایتی، گر انسونیش آسه گه انوم جلال باوه ووژ وه گرد فَریشده ل مقدس باى، اژ او عاز مایتی.»

۹ عیسی همیشه وتی مَرِدَم ئو شاگردلی: «حخیختا، موشم بینتو، بری هوسیانس آر ایزه، گه تا پاتِشائی خدا گه وه قِدرت مای، نوئینن طُم مرگ نِمَچِشَن.»

عوض بیئن نوم زى عیسی

۲ دُما شَش روژ، عیسی پطرس ئو یعقوب ئو یوحنا هیزداتی ئو تَنیا وه گرد ووژ بَرْدنی آره سر کوی پِلَنگی تاگه خلوت گن. آر اوزه، آر تک اونل، نوم زى عوض بیئی. ۳ چِنکی بَرِیقه داتی ئو اِخَنک اِسبیا بی، گه انوم دنیا هُیچی نِمَتونی هُنْ، چِنکی اِسبیا ک. ۴ آسه، ایلپا پَخَمَر ئو موسی پَخَمَر آر وَر چِمَلو ظاهر بین ئو وه گرد عیسی گِپُون ما. ۵ پطرس وتی عیسی: «استاد، خوء گه ایمه هایم آر ایزه. اِسَه بِلَا سه کولا باوژیم، یکی آره تو، یکی آره موسی ئو یکی شی آره ایلپا.» ۶ پطرس نِمَذِناسدی چه بوشی، آریگه زَلْ تِراقا بوئین. ۷ آسه آری اونل گِرتی وَر ئو دَنگی اژ اُرَهه رسی گه، «یسَن گر عزیزگرامیم، گوش بَگِرتی بی.» ۸ هِرَازَه، ایلّا ئو آلّاو سِیل کِرْد، بَجر اژ عیسی هُیچ گسونی آر تک ووژو نیی، فَخَد عیسی بی ئو بس.

۹ وحدى اژ کوی ماهاتِن هار، عیسی قَدَحَن کِرْدنی گه آ چِیئه گه دیون آره کس نویشن تا وحدى گه گر انسو اژ مِرْدیل زَنیا بو. ۱۰ اون اپی اتقاقون هُیشت انوم ووژو، مِنتائای اژ یَکَریون مَپَرسیا گه 'زَنیابِیئن اژ مِرْدیل' یانی

هر کی اَرَضد ايمَه ني، ها گردمو

۳۸ یوحنا وِتی: «استاد، یکمونی دی وَه نُم تو ملاگِیل مَهردی دیر، اَرِیگه اژ ايمَه نوئی، نوامو گِرت.» ۳۹ عیسی وِتی: «نوا نِگِرنی، اَرِیگه کسی نَمَتونی وَه نُم مه مُجَزَه بَهه ئو گِری تَر، اژ گنی مه بوشی. ۴۰ اَرِیگه هر کی اَرَضد ايمَه ني، ها گردمو. ۴۱ خخِیختا، موشَم بِنِتو، هر کی اَرِیگه هِن مَسِیحینو جُج جُمی آو وَه نُم مه بِنِتو، چَرچ دل نِیرن گه بی آجَر نِمَمینی.

وسوسَه گنا

۴۲ «هر کی باعث بو یکی اژ اِی گِجِرَل گه وَه مه اِیمو دِیرن گنا بَهه، اَرنی بَیتر گه بَرَد کِلِنگ اَسِیوی باوژنی مِل ئو باوژنی دریا! ۴۳ اَر دِست، تون ماوژنی گنا، دس ووژت اِرباوژ. اَرِیگه اَرِنت بَیتر گه علیل بَچین اِنوم ژِبایین ابدی تا یگه وَه دو دَسا بَچین اِنوم جِینم، ئو نوم اِگری گه هرگس کورا نِماو. ۴۴ [جای گه نه کرم اِنوم مَمِرِتی ئو نه اِگر کورا ماوِتی]. ۴۵ ئو اَر پات تون ماوژنی گنا، پات اِرباوژ. اَرِنت بَیتر گه شَل بَچین اِنوم ژِبایین ابدی، تا یگه وَه دو پاآ باوژنت اِنوم جِینم. ۴۶ [جای گه نه کرم اِنوم مَمِرِتی ئو نه اِگر کورا ماوِتی]. ۴۷ ئو اَر چِیمَت تون ماوژنی گنا، بارَتی دِیر، اَرِنت بَیتر گه وَه یه چِیم بَچین اِنوم پاتِشائی خدا، تا یگه وَه دو چِیم باوژنت اِنوم جِینم، ۴۸ جای گه

»نه کرم اِنوم مَمِرِتی

ئو نه اِگر کورا ماوِتی.

۴۹ «اَرِیگه گُل کس وَه اِگِرا طُم خواءِ م. ۵۰ خوا خوءِ مَنَتائای اَر شوری ووژ اژ دس ب، چَطوَر مَتونینو اِدوارة شور کینونی؟ هُمِیش اژ ووژتو خواتو داشدوئی ئو وَه گرد یَکتری ا صُئَل ئو صفا زِنه ی بَهَن.»

دیرم؛ یارِیم دَ تاگه بَن اِی بی اِیمونیم اِربام!» ۲۵ وِخدی عیسی دیتی گه پری وَه دوءِ مان ئو جِیم مَوئن، تَنا بی اَر روح گن، ئو وِتی: «لا روح کر ئو لال، فِرِیون مِیم بِنِت، اژی بایتی دِیرر ئو دِیر هرگس! دَرین نَچینی!» ۲۶ روح نَره کِشِیتی ئو گِرَهه آوِشدی رِگه، اژی چَتی دِیرر. گِرَهه اِجور لَشی گت، هُن گه پری وتو: «مِردی.» ۲۷ مَنَتائای عیسی دس گِرَهه گِرتی، هِیزداتی، ئو گِرَهه هوسیا اَر سر پا. ۲۸ وِخدی عیسی چی اَره مال، شاگردلی اِخلوت اَرِینو پَرسی: «اَره چَه ايمَه نَتوئستمو اَرِ روح بَهِیم دِیرر؟» ۲۹ عیسی جوواو داتی: «اِی جنس روح فَخَد وَه دوعا مَچوءِ دِیرر.»

۳۰ اوئل اژ اَوَره چَن ئو اِنوم هِیال جلیل رد بِن. عیسی نِیمِستی کسی بَذانی او هار کو، ۳۱ اَرِیگه وَه شاگردلی تَلِیم ماتی ئو وَه گردو فَصَه مَهردی گه: «گُر اِنسون ماوژن گِیر مَرِد ئو مَکِشِی. مَنَتائای سه روژ دُما گِشِتی، زِنیا ماو.» ۳۲ مَنَتائای شاگردل مینا قَضَهل او نَفِیمی ئو زِلَتون مَچِیا اَرِینی چِیئی پِیرسن.

کی اژ کُل کس گِلنگِتَر؟

۳۳ اون هاتِن اِنوم شِیر گَفَرناحوم. وِخدی گه اِنوم مال بِن، عیسی اژ شاگردلی پَرسیتی: «اَرِنوم رئی اَر سر چَه دَمَرگَتون مَهرد؟» ۳۴ اون هُیج دَنگو نَهرد، اَرِیگه اَرِنوم رئی اَر سر یه دَمَرگَتون مَهرد گه کُمی گِلنگِتَر. ۳۵ عیسی نِیشت ئو هِن اِکردی اَر اِدوارة نَفَر ئو وِتی: «هر کی مِیتی اول بو، باس اَخِرین نَفَر ئو خادَم کُل کس بو.» ۳۶ اَسَه دس اوِیلی گِرتی نا اَر نومجا اون ئو گِرت باووش، وِتی بِننو: ۳۷ «هر کی وَه نُم مه بَچوءِ گِرد هُن اوِیلی، چِیس گِرد مه؛ ئو هر کی بَچوءِ گِرد مه، نه مه بَلِکِم چِیس گِرد کِل گر مه.»

نِہ، نِمچوتی انوم.»^{۱۶} آسہ آیلل گِرتی باووش،
 ئو دس کیشیتی آر نوم سرو، ئو اوئل یرکت
 داتی.

جہال ثرودمن

^{۱۷} وحدى عیسی گپ رئی، پیا ہرآ دو
 ہات، آر ور پالی رُنی داتی ئو پرسیتی: «استادِ
 خو، چہ پَہم ناگہ ژبیاین ابدی یرم میرات؟»
^{۱۸} عیسی جوواو داتی: «آرہ چہ موشین بینم
 خو؟ ہُیچ کس خو تی مَر تَنا خدا.»^{۱۹} حکملَ
 مَدانین: ”آم نَکَش، زَنہا نَہہ، دُزی نَہہ، شاتی
 یرو تی، رَنگری نَہہ، عَزت پِن آر باوہ ئو
 دات.“^{۲۰} آپا جوواو داتی: «استاد، کُل یوئَم
 ہر اژ آویلی آوردیس جا.»^{۲۱} عیسی سیلی آژی
 کِرد، وَہ مَحبت وَت بی: «تو یہ چی گم دیرین؛
 بَچ آ چِیئہ گہ دیرین بفروش ئو پیل بیٹی ژازل
 گہ! آسمو گنجتی داشدوئی. آسہ بوری تَر
 مِنا.»^{۲۲} پیا اژ ای قصہ ناامید بی ئو پَژار اژ
 اوزہ چی، آریگہ مِلکِ محل فرہی داشدی.

^{۲۳} عیسی سیلی کِردی آر ایلا ئو آلا ووژ، وَتِ
 شاگردلی: «چنی سَخَد گہ ثرودمئل بَچن انوم
 پاتِشائی خدا!»^{۲۴} شاگردل اژ قَصَل عیسی
 بَلجوتیو ہات، مِنتائای عیسی یِگی تَر وَتِ بینو:
 «لا رولہل، انوم پاتِشائی خدا چِینن، چنی
 سَخَد!»^{۲۵} رد بیئن شِیر اژ کُنا دَرزن آسْتِر اژ
 یَس گہ آم ثرودمنی پچو انوم پاتِشائی خدا.»
^{۲۶} شاگردل گہ فِرہ بَلجوتیو ہاتوئی موئوتَو
 یَکِتری: «آنی کِی مَتونی نجاد یِگری؟»^{۲۷} عیسی
 سیلی آژی کِردنی ئو وَتِ: «آرہ آم نِماو، مِنتائای
 آرہ خدا هُن تی؛ آریگہ کُل چی آرہ خدَاء ماو.»

^{۲۸} آسہ پطرس پِنا نا آر قَصہ کِردن ئو
 وَتِ: «اِسگہ اِیمہ کُل چِیئَلمو ول کِردی ئو
 ہاتیموئَس تَر تونا.»^{۲۹} عیسی وَتِ: «حخیختا،
 موئَم بینتو، کسی تی گہ وَہ خاطر مہ ئو وَہ

تیلیم ابازہ طِلاخ گِرتن

۱۰. عیسی اوزہ ول کِردی ئو چی آرہ
 ہیال یهودیہ ئو اکو روو اُردن. یِگی تَر
 جِیمِیت فرہی جِیمِ بیئی آرَتک، ئو اِجور
 ہررواری تِیلیم مانی.

^۲ شِیخَل فرقہ فریسی ہاتنی آرہ تک ئو
 آرہ اِنتحو کِردنی آژینو پرسی: «شرعاً دُریس
 گہ پیا رُن ووژ طِلاخ ب؟»^۳ عیسی جوواو
 داتی: «موسی پَخَمَر چہ حکمی داسی ہَمہ؟»
^۴ وتو: «موسی صِلا داسی پیا گہ طِلاخ نَامچہی
 بَنیسی ئو رُن ووژ ول کِ.»^۵ عیسی وَتِ بینو:
 «موسی وَہ خاطر سنگدلی ہَمہ ای حکم آرتنو
 نِیسونی.»^۶ مِنتائای اژ آ اول، خدا ”اون رُن ئو
 پیا خَلک کِردی.“^۷ ئو ”آژوئَس، پیا اژ باوہ ئو
 دا ووژ جیا ماو ئو مَجَسی رُن ووژ،^۸ ئو آ دَوہ
 موئَن یہ لار.“ آسہ، اژ آوہ دُما دِیر اوئل دو نِین
 بَلکِم یہ لارن.^۹ آسہ آ چِیئہ گہ خدا ناء قِ یکا،
 اِنسو نَباس جیا بَہہ.»

^{۱۰} وحدى گہ عیسی ئو شاگردل مال بین،
 شاگردل یِگی تَر ابازہ ای گپ اژ عیسی ئو پرسی.
^{۱۱} عیسی وَتِ: «ہر کی رُن ووژ طِلاخ د ئو
 رُنی تَر بُوازی، آر حخ رُن ووژ زَنہا کِردیسی.
^{۱۲} ئو آژ رُنی اژ مِردہ ووژ طِلاخ یِگری ئو شوی
 بَہئہ یِکی تَر، زَنہا کِردیسی.»

عیسی ئو آیلل

^{۱۳} مردم آیللو آوردون آرہ تک عیسی تاگہ
 دس پنی آرزی سرو. مِنتائای شاگردل آرہ ای کار
 مِردمو مِنا کِرد.^{۱۴} مِنتائای عیسی وحدى یہ
 دیتی، اِگر اژ سر چتی ئو وَتِ شاگردلی: «بیلن
 آیلل بان آرہ تَکِم؛ نائو نَگرن، آریگہ پاتِشائی
 خدا آرہ هُن کَسلی کِ.»^{۱۵} حخیختا، موئَم
 بینتو، ہر کی پاتِشائی خدا اِجور آویلی قبول

گه اژ جُمی گه مِه خُر مِیم، خُر مینو ئو آتیمید
گه مَن مَگِرم، هُمه یِش مَگِرنو. ^{۴۰} مِنتائای
بِذاین گه نیشِتن آر دس راس ئو چپ مِه، ا
اختیار مِه نِ تاگه آوَه بَیم کسی. ای جاگا هِن
کسلی کَ گه تیارکون آرِه دان.»

^{۴۱} وِخدی دِیه شاگردی تر اژ ای گپ خَوَردارا
بین، اژ دس یعقوب ئو یوحنا اِگر اژ سرو چی.
^{۴۲} عیسی هِنه کِردی اِرو ئو وِتی: «هَمه مَذاَنِینو
اونلی گه حاکمَل قوملی تِرن، آر اون آقایی مَهَن
ئو کِلنگو فِربونون مِی بی. ^{۴۳} مِنتائای اِنوم هَمه
نَباس هُن بو. هر کی مِیتی اِنوم هَمه کِلنگ بو،
باس خادم هَمه بو. ^{۴۴} ئو هر کی مِیتی اِنوم
هَمه اول بو، باس خُلم کِلنو بو. ^{۴۵} هُن گه گَر
اِنسون یِش نهات تاگه خِلمت آری یَهَنی، بِلکم
هات تاگه خِلمت کِ ئو گیونی اِجور خِیمت
آزادی آرِه اَمَل فِره ی ب.»

شِفا بارتیمائوس کور

^{۴۶} آسَه اون هاتِن آرِه شِیر آریحا. ئو وِخدی
عیسی وه گرد شاگردلی ئو جِیمِیت فِره ی اژ
آریحا مَچِیاء دِیر، خُاسگر کوری وه نُم
بارتیمائوس گه گَر تیمائوس بی نیشتوئی آر لا
جَدَه. ^{۴۷} وِخدی او شَنَفَتی گه عیسی ناصری،
قارونی: «ا عیسی، گَر داوود پاتِشا، رِیم کَ آر
مه!» ^{۴۸} فَرَه کَسَل اژ مَرِدِم خِصو کِرد آری گه
دَنگی باوژی، مِنتائای او وِشِتر مَقارونی: «لا گَر
داوود پاتِشا، رِیم کَ آر مه!» ^{۴۹} عیسی هوسِیا،
ئو وِتی: «هِنه گنی ار.» آسَه آ پیا کورون هِنه
کِرد، وتون بی: «بِیلا دل ئو دَرِیت داشدوئی!
هیزِگَر: گه هِنات اِر مه.» ^{۵۰} او هِراره چوخا
ووژ هُو داتی لای، اژ جا ووژ اِرِیری ئو هات
آرِه تک عیسی. ^{۵۱} عیسی آژی پرسی: «چَت مِ
آرِنت بَهم؟» پیا کور هَه جوواو داتی: «استاد مِم
گه چِیمَلِم بوئینی.» ^{۵۲} عیسی وِت بی: «بِچ گه

خاطر اَنجیل، مال، پِرال، خُتِیل، دا، باوَه، آیلَل
باگه مِلک مَحَل ووژ ول کِردوئیتی، ^{۳۰} ئو اِنوم
ای زَمون صد پُرور وِشِتر مَالَل، پِرال، خُتِیل،
دال، آیلَل ئو مِلک مَحَل وه جُور- وه دس
ناری، ئو اِنوم زَمونی گه دیری مای اِریاین
ابدی بَیردارا ناو. ^{۳۱} مِنتائای وِشِتر کَسلی گه
اولِن، موئن آخِری، ئو کَسلی گه آخِرین، موئن
اولی!»

عیسی آرِه گِل سِیم مَرِدِن ئو زِنِیابیئن ووژ پِیشگوئی مِهه

^{۳۲} اونل اَرِنوم رئی شِیر اورشلیم بین ئو عیسی
ا نوا اُو مَچِیاء رِیا. شاگردل واقون دَم پِروئی
ئو کَسلی گه وه دُمونا مَچِیان هِراسو بین.
عیسی یِگی تر آ دوازه نَفَر پِردی لای ئو پِنیا
ناتی اژ آ چِیئه گه باس وه سر بایتی، اَرِنو
قَصَه کِردی. ^{۳۳} وِتی: «اِسگه مَچِم آرِه اورشلیم.
آر اوره گَر اِنسون ماوژِن گِیر رِئِیسل کاهنل
ئو مِلَمَل تورات. اُو مَکوم مَهَنی آر مَرِدِن ئو
مِیَن دس کَسلی گه یهودی نِین. ^{۳۴} اون تِزَمَتَل
مَهَنی، ئو یَف ماوژنی آر نومُزی، ئو وه شَلَاخ
مِیَنی آری، ئو مَکِشِنی. دُما سه روژ زِنیا ماو.»

خواس یعقوب ئو یوحنا

^{۳۵} یعقوب ئو یوحنا کُرل زِیدی هاتِن آرِه
تک عیسی ئو وتو: «استاد، مَلالکِیم بِنِیت
آ چِیئه گه اژ تونمون مِ، آرِه ایَمه اَنجوم
دِین!» ^{۳۶} عیسی وِتی بِنو: «چَتون مِ تاگه اَرِنتو
بَهم؟» ^{۳۷} وتو: «بِیل گه اِنوم جَلالَت، یکی آر
دس راسِت ئو یکی تر آر دس چِپَت بَنِیشِیم.»
^{۳۸} عیسی وِتی بِنو: «هَمه یَمَذاَنِینو چَتون مِ.
یانی مَتونینو اژ جُمی گه مِه خُر مِیم، خُر بِنو
ئو خُسل تِیمیدی گه مَن مَگِرم، بَگِرنو؟»
^{۳۹} وتو: «آا، مَتونیمو.» عیسی وِتی: «چِرچی نِی

ایمونت شِفَات داسی. «آپیا، هِرَازَه چِیَمَل بِنَاآ
بیتی تُو وَه دُم عِسی آ کَتِ رِی چی.

عِسی نُتِر مِهه آر دار انجیر

۱۲ وَه صوایکا، وِخدی اژ بیتِ عَنیا چی ډریر،
عِسی ورسنی بیتی. ۱۳ اژ دویر دار انجیری دیتی
گه وُلگ داشدی؛ آسَه چی نوا تاگه بوئینی
مَتونی! قِ آ دَار میوَه بَهته دی. وِخدی چی نَزیک
دار، بِخَر اژ وُلگ چیی! قِ آ نَهردی دی، اَریگه
هَنی فِصل انجیر نوئی. ۱۴ آسَه وَه آ دَار وِی:
«هَرگس نِماو کسی اژ تو میوَه بیرِ!» شاگردی
پُتُون شَفَت.

عِسی مَعبد تَمیس مِهه

۱۵ وِخدی رَسین آر شَیر اورشلیم، عِسی چی
نوم مَعبد تُو بِنیا نا آر تار کِردن کَسلی گه
آر اَوَرَه مایِلتُون مَهرد. او تَخَتل صِراقل تُو
بَن بِساط کموترِفِرُوشل چاوارشا کردی ۱۶ تُو
صِلا ناتی کسی آره جاواز کِردن چیی! انوم قِلا
مَعبد رد بو. ۱۷ آسَه تَیلیم دانی تُو وِی: «مَر!
نُسخ مَقَدَس نَئِسیاء گه،

«وَه مال مَن موشِن مال دوعا،

آره کُل قوَمَل»

مِنتائای هَمَه اَوَتون کِردِیس 'لونه دُزَل'.
۱۸ رِئِیسَل کاهَنل تُو مَلِیَمَل تورات وِخدی پُتُون
شَفَت، وَه دُم رِی ایکا بین تاگه اژ بِن بیرنی،
اَریگه زِلْتون اُئِین مَچیان، اَریگه کُل جِیمِیت
اژ تَیلیم دائی بِلْجوتیو هاتوئی. ۱۹ وِخدی بِن
ایوازه، عِسی تُو شاگردل اژ شَیر چَن ډریر.

حُشگا بَیْن دار انجیر

۲۰ صوَشْفَق، اَنُوم رِی، دَار انجیرِهئو دی
گه اژ رِیشی حُشگا بوئی. ۲۱ پِطرس یِه اوردی
ویر تُو وِی عِسی: «استاد سِیل ک! دار
انجیری گه نُپَرِت کِردِی، حُشگا بِن.» ۲۲ عِسی
جوواو داتی: «وَه خدا ایمونَتو داشدوئی.

عِسی اِجور پاتِشائی ما آره اورشلیم

۱ وِخدی رَسین آر آبادیل بیتِ فاجی تُو
بیتِ عَنیا گه هِناس شَیر اورشلیم!
پایمو کوی رَتو بی، عِسی دو نفر اژ شاگردی
کِل کردی ۲ وِی بِنو: «بِچَن انوم آبادی ای گه،
ها وِیزورِیتو. تُو هَر یگه رَسینون آر اَوَرَه،
کَره اَلخی موئینینو گه بوئنیاسا تُو تا اِسگه
کس سُوَار کول نوئِیسی. واز گنی تُو بارنی آره
ایزه. ۳ اَر کسی اژ هَمَه پِرسیتی "آره چه ای کار
مِهینو؟" بوشن: "خداون وَه بی نیاز دیرنی تُو
هَرَازَه کِل مِهیتی دُما." ۴ آ دَوَه چَن تُو اِدر، انوم
یَکی اژ کوپَچَهل آ کَره اَلخون کِردِی گه اَرَنوا
دِراخلی بوئنیائیا. آسَه وازو کرد. ۵ پِری اژ کَسلی
گه آر اَوَرَه هوسِیائین پِرسیو: "اَرَا کَره اَلخ واز
مِهینو؟" ۶ آ دَوَه هَرَهَن گه عِسی وَه بی وتوئینی
جوواو دا! آسَه هِیشَتو بَچَن. ۷ آسَه کَره اَلخهئو
اَوَرَد آره تَک عِسی، چوخائِل ووژو اوشدون
آر کول کَره اَلخ، تُو عِسی سُوَار بیتی. ۸ پِری
اژ مَرِدِمِش چوخائِل ووژو تُو پِریشی پَلی گه
انوم کِشت تُو کازل پروئی، وِلاتون اِراکِرد اَنُوم
رِی. ۹ کَسلی گه نوایر اژ اوَه مَچیان تُو اونلی
گه وَه دُم سِرا ماهاتی، مَقارونو تُو موئتو:

«نِجاد ب!»

«بِمَارک اَوَه گه وَه نُم خداون مای!»

«بِمَارک پاتِشائی باوَه ایمه داوود،

گه دیری مای!»

«نِجاد ب وَه عَرش فِلک!»

۱۱ آسَه عِسی هات آره شَیر اورشلیم تُو چی
نوم مَعبد. آر اَوَرَه سِیل کِردی آر کُل چیئلی گه
آر ایلا تُو آلا بِنی، مِنتائای اَریگه دیر وِخدی
وَه گرد آ دوازه نفر چی آره آبادی بیتِ عَنیا.

حوض گَجِرِه آره تَلِیقونین انگویر ئو شِراو گِرتن
 انوم گن ئو بَرَجکی آره نَگبونی آوَشدی. آسَه باخ
 انگویرَهه داتی کِرا وَه چَن باخبو ئو ووژ چی
 آره مملکتی تر. ^۲ مُسَم انگویر چَنین، او خُلُمی
 کِل کِردی آره تک باخبوئل تاگه بیری اژ ثمر
 باخ انگویر آژینو بَگری. ^۳ اوئل خُلُمو گِرت،
 داون آری ئو دس پتی کِلو کَرْد دُما. ^۴ آسَه صائای
 باخهه خُلُمی تر کِل کِردی آره تَکو، مِنتائای
 باخبوئل سرو اِشکو ئو افتضائو آوَشد. ^۵ اِدوازه
 خُلُمی تر کِل کِردی، مِنتائای اوئیشو گُشت. ئو
 هَرهَنئون کَسلی تَریش کِرد؛ پرونی اژ ی کُتل کو
 کِردن ئو پرونی گُشت. ^۶ او هَنی یَکی تر داشدی
 گه کِل کِ، آوه گُر عزیز گرامی بیتي. آخِر سر او
 کِل کِردی ئو وَه لا ووژا وِتی: “عَزَّت مَن آر
 گُرم.” ^۷ مِنتائای باخبوئل وِتون یَکِتری: “یَه
 صائای میرات؛ بورن بَگشیمی تا میرات بو تی
 هِن ایمه.” ^۸ آسَه او گِرت، گُشتو ئو اژ باخ
 آوَشدون دَریر. ^۹ اِسگه، صائای باخهه چَه
 مِهه؟ آوَه مای ئو باخبوئل مَکشی، باخ انگویر
 مِئَه دس کَسلی ترا. ^{۱۰} مَر انوم نُسَخ مقدس
 نَحیوَنئون:

«بَر دی گه مِمازل رَدو کِرد

بِ بَر د پنچین ساخِدمو؛

^{۱۱} یَه کار خداون بَی

ئو وَه چِیم ایمه بَلجوتیا مای؟»

^{۱۲} او مِهستو عیسی بَگرن، آریگه فِیمین گه

ای مِتل اِبازه اون وِتَسی، مِنتائای اژ جِیمِیت
 زِلئون مَچیا؛ آسَه او وِل کِرد ئو چَن.

خِراج دائن وَه امپراطور

^{۱۳} آسَه بری اژ شِیخَل فرقه قَریسی ئو بری

اژ کَسلی گه لا هیرو دیسو داشد، کِلو کِردن آره
 تک عیسی تاگه وَه قَضَه وِژی او باوژن تَلَه.

^{۱۴} اوئل هاین آره تک عیسی ئو وِتو: «استاد،

^{۲۳} خَخیخَنّا، موِشَم بَینتو، آر کسی وَه ایی کوئی
 بو شی، «ا جا بورئی دَریر، ئو پِکُوَ انوم دریا،»
 ئو چَرچ آر دل نیری بَلِکِم ایمو داشدوئیتی گه آ
 چِیئَه گه مو شی ماو آره او اَنجوم ماو. ^{۲۴} اِسَه
 موِشَم بَینتو، هر چَتونی گه ا دوعا ب، ایمونئو
 داشدوئی گه اوتون گِرتی ئو ماو هِن هُمَه.

^{۲۵} «اِسَه هر وِخد دوعا مِهیَنو، آر اژ کسی
 چِیئی ها دلتونار، او بوئِشخِن تاگه باوَه
 هُمَه یِش گه ها آسمونار، تصقیرلتو بوئِشخِنی.
^{۲۶} [مِنتائای آر هُمَه نوئِشخِنو، باوَه هُمَه یِش
 گه ها آسمونار، تصقیرلتو نِموئِشخِنی.]»

سؤال اِبازه قَدِرت واخْتِیار عیسی

^{۲۷} اون پِگی تر هاین آره اورشلیم. وِخد ی گه
 عیسی انوم مَعَبَد مَچِیاء رِئیا، رِئیسَل کاهنل
 ئو مِلَمَل تورات ئو شِیخَل هاینی آره تک،
^{۲۸} پَرسِیو: «وَه چَه خَخی ایی کارل مِهیَن؟
 کی خَخ اَنجوم دائن ایی کارل داسی بَینت؟»
^{۲۹} عیسی جوواو داتی: «مِن یِش اژ هُمَه یَه چِیئَه
 مِپَرسِم. جوواوما دَن تاگه بو شَم بَینتو گه وَه
 چَه خَخی ایی کارل مَهم. ^{۳۰} خِیسل تِیمِید یحیی
 اژ جوَنم خدا بی یاگه اژ جوَنم اِنسو؟ جوواو
 بَین.» ^{۳۱} اوئل ا بِن ووژو شورو کِرد، وِتو: «آر
 بو شِیم، اژ جوَنم خدا بی»، مو شی، «آنی آره چَه
 ایمونئو ناوَرْد بی؟» ^{۳۲} آر بو شِیم، «ا اِنسو
 بی...» -اون اژ مَر دَم زِلئون مَچِیا، آریگه کُل
 مَر دَم یحیی ئون پَحَمَر مَیَناسد. ^{۳۳} آسَه جوواو
 داء عیسی: «نِمَذا نِیم.» عیسی وِتی: «مِن یِش
 نِمو شَم بَینتو گه وَه چَه خَخی ایی کارل مَهم.»

مِتل باخبوئل شر

۱۲ آسَه عیسی بِنیا ناتی وَه مِتلَل قَضَه
 کِردی گُردو ئو وِتی: «پِیای، باخ
 انگویری آوَشدی ئو تیخَه کِشِیتی دورا ئو

انوم پاچا بوتک آگر، چطور خدا وِت بی:
 ”منم خدای ابراهیم نو خدای اسحاق نو خدای
 یعقوب؟“ ۲۷ خدا خدای مردیل نی بلکم خدای
 زنیل. هُمه سِرَن تاپا اژ رئی اِرهاتینون!«

گِلنگَرین حکیم

۲۸ یکی اژ مِلَمَل تورات هاتِ نَزیک نو شَنْفَتی
 گه دیرِن وه گرد یک دَمَرگ مَهَن. وِخدی دیتی
 گه عیسی جوواو خوئی داءِ بینو، آژی پرسی:
 »اژ حکمل شریعت، گمین اژ گلو مهمتر؟«
 ۲۹ عیسی وِت بی: »مهمترین حکم یَس:“ گوش
 یگر! قوم اسرائیل، خداون خدای ایمه، خداون
 یکتاء. ۳۰ آر خداون خدای ووژت وه تموم دل نو
 وه تموم گیو نو وه تموم فگر نو وه تموم قویتی
 ووژت محبت ک. ۳۱ دوئمین حکم یَس: ”آر
 هُمسات اجور ووژت محبت ک.“ گِلنگَر اژ
 ایی دوء، حکمی نی. ۳۲ آ مِلَمَل تورات وِت بی:
 »خوئِت وِت، استاد! خخیختا گه خدا یکی ک
 نو یخِر اژ او خدای نی، ۳۳ نو خدا وه تموم دل
 نو وه تموم غِخل نو وه تموم قویتی ووژ محبت
 کِردن نو هُمسات اجور ووژت محبت کِردن،
 اژ گِل بیسگشیل تموم سوز نو گِل قُرونیل،
 مهمتر. ۳۴ وِخدی عیسی دیتی گه اژ رئی غِخل
 جوواو داتی، وِت بی: »اژ پاتِشائی خدا دویر
 نیئین. ۳۵ اژ آوِ دُما دیر هُیج کس زَله نَهردی
 چیئی آژی پیرستی.

مسیح کُر کی؟

۳۵ وِخدی عیسی انوم معبد تِلیم ماتی،
 پرسیتی: »چطور گه مِلَمَل تورات موِشِن
 مسیحی گه باس بای کُر داوود پاتِشاء؟
 ۳۶ داوود، ووژ وه هِدائَت روح القدس انوم کِتاو
 زیور وِتِسی:
 ”خداون وه خداون مه وِتی:

مَدانیم پیا راس وِشی کین نو عخیده کسی آر رئی
 عخیده تو اثری زری، آرِیگه چِتیمت آر ظاهر
 کسی نی، بلکم رئی خدا وه دُرسی تِلیم مین.
 آیا خراج دائن وه امپراطور روم دُرسن یا نه؟
 ۱۵ یانی باس خراج بیم یا نه؟« مِنتائای عیسی
 ریاکاری اوئل فیمی نو وِتی: »آرِه چه متوانتوِمن
 کینو؟ سکه ی بارَن آرِه مه تاگه بوئینمی. ۱۶
 سکه ئونی آورد. آژینو پرسیتی: »شَق نو نُم
 کی هار رئی ایی سکه؟« جوواو دا: »شَق نو نُم
 امپراطور روم. ۱۷ عیسی وِتِ بینو: »إسَه هِن
 امپراطور بِنِ امپراطور نو هِن خدا بِنِ خدا. ۱۸
 اون اژ قِصَه لی وای دَمو پری.

سؤال اِبازه زَنیا بِنِ مردیل

۱۸ آسَه شیخَل فرقه صَدوقی گه موئتو
 مردیل زَنیا نمون، هاتِن آرِه تک عیسی نو
 پرسینو آژی، وِتو: ۱۹ »استاد، موسی پَخَمَر آرِه
 ایمه نِیسونی گه آر برا پیا ی پیری نو زَنیه آویلی
 ناآشدوئیتی، آ پیا باس آژِن بُوازی تاگه نِیسی آرِه
 برا ووژ بیلی آر جا. ۲۰ إسگه، هفت برا بِن. برا
 اولیه رُنی حُاستی، نو بی اولاد مرد. ۲۱ آسَه برا
 دوئیمیه آ بیوه حُاستی، مِنتائای اویش بی اولاد
 مرد. برا سِیمیه هیش هُن بی. ۲۲ هَر ایی جوَر،
 هُیج گم اژ آ هفت برا آویلونی نِیشِت آر جا.
 آخِر سر، آژِن بَش مرد. ۲۳ إسگه، اِقیومت گه
 مردیل زَنیا موئن، آژِن، ماوَرَن گُمیو، آرِیگه هر
 هفت برا آژِنون حُاستوئی؟«

۲۴ عیسی وِتِ بینو: »هَرایِ قِصَه ووژ نِشو
 نِم گه هُمه اژ رئی اِرهاتینون، آرِیگه نه اژ
 نُسَخ مَقْدَس چیئی مَدانینو نو نه اژ قِدرت
 خدا؟ ۲۵ آرِیگه وِخدی گه مردیل زَنیا بوئن، نه
 رَن مُواژن نو نه شوئی مَهَن؛ بلکم موئن اجور
 فریشدهل آسمو. ۲۶ مِنتائای اِبازه زَنیا بِنِ
 مردیل، مَر انوم تورات موسی نَحیوَنون گه

«بښش آر دس راس مه

تاگه دشملت باورم ژیر پائلت.»

۳۷ آر داوود ووژی، اوۀ خداون هڼا مه، او
چطور متونی گر داوود بو؟» گل جیمیت وه
خوشی گوشون ماء قصه لی.

هَستار اِبازه مَلَمَل تورات

۳۸ آسه ! تَلیم ووژ وتی: «اژ مَلَمَل تورات
دویرا یگرڼ گه دوس دیرن وه چوخا یلنگ یچن
رثیا نو مردم، ! کوچه نو بازار سلامو گن،
۳۹ نو ! عبادتگاڼل بیترین جائو داشدوئی نو !
میمونیل پښشن آر یلنگ مجلس. ۴۰ اژ ای لا
مالل بیوه ژنل خازت مهن نو اژ لا، اړه هوقلی
کړدن، دوعا ووژو طویل مین. یکافات یوئن فزه
سختیر ماو.»

پیشگی بیوه ژن ژار

۴۱ عیسی نیشتنوئی آر روپړی صُنُق بیت المال
معبد، سیل مردمی مَهردی گه پیلون ماو شد
انوم صُنُق. ویشتر ثرودمتل پیلل فِرِه نوئی
ماو شد. ۴۲ آسه بیوه ژن ژاری هات نو دو قرو
آو شدی انوم صُنُق. ۴۳ آسه عیسی هڼا کړدی
آر شاگردلی نو وتی بښو: «حخیختا، موشم
بښنو، ای بیوه ژن ژار ویشتر اژ گل کسلی گه
پیلو آو شد نوم صُنُق، پیشکش کړدی. ۴۴ اړیکه
اونل گل اژ زیاک مال منال ووژو دائو، منتائای
ای ژن وه ژاری ووژا هرچی گه داشدی داتی،
یانی گل رسخ نو روژی ووژ.»

نشونهل آخر زمو

۱۳ وخی دی گه عیسی اژ معبد ماهات
دیریر، یکی اژ شاگردلی وت بی: «استاد
سیل ک! عَجو بَرَدَل نو عَجو ساخدیمونلی
کڼ!» ۲ عیسی وت بی: «گل ایی ساخدیمونل

گلنگ موئینین؟ بردی ! سر بردی تر نیمینی آر
جا بلکم گل مری.»

۳ وخی عیسی نیشتنوئی آر رُی کوی زتو
روپړی معبد، پطرس نو یعقوب نو یوحنا نو
آندریاس ! خلوت اژینو پرسى: ۴ «بوش ایقه
ک ایی اتفاقل مگوۀ نو نشونه چسی وخی
میا گل یوئن انجوم یگری؟» ۵ عیسی وتی بښو:
«خواستو بو تاگه کسی اژ رښتونار ناری. ۶ فزه
کسل وه نم من مان، موشن، «مه هر اوم»
نو فزه کسل اژ رښار مارن. ۷ وخی اِبازه
جنگل مشتنوینو نو خور جنگل مرسى گوشتو،
هراسو نوئن. هُن اتفاقلی باس یگوۀ، منتائای
آخرکار هنی نرسى. ۸ قومی ارضد قومی تر نو
مملکتی ارضد مملکتی تر هیزمگری. زوی لرزه
انوم جائلی تر مای نو قیطیل ماو. منتائای گل
یوئن فحد بڼیا ژ گرتن.

۹ «نو منتائای همه خواستون آر ووژو
بو، اړیکه اونل همه مین گیر محکمهل نو !
عبادتگاڼل وه شلاخ مین آرښتو نو وه خاطر
مه موسینون نوا والیل شیر نو پایشائل تاگه
شای بښو. ۱۰ اول باس ایی خور خوش پایشائی
خدا اِلوم بو آر گل قومل. ۱۱ آسه هر وخذ
بین قاپتونا نو یکیشنتون محکمه، اژ ورکار،
دلنو ! هول ناو گه چه بوشینو، بلکم هرا وخذ
آ چیئه گه باس بوشینو مین بښنو، تاگه آوه
بوشینو، اړیکه آ کس گه قصه مه همه نیئینو
بلکم روح القدس. ۱۲ پرا، پراى نو باوه، اولادی
مئه گشت. ایلل ارضد باوه د هیزمگرڼ، اونل
مین گشت. ۱۳ گل وه خاطر نم مه اژښتو ییزار
موئن؛ منتائای هر کی تاگه آخر پایار یمینی
نجد مگری.

۱۴ «منتائای وخی آ کفارت دار نابودگری»
گه دانیال پخمر آزی وتوئی، آر جای گه نباس،
وه هوسیا بوئینینو، -آ کسی گه یه محیونی

بينتو گه تا يوتن کُل اتفاق نَکُو، اِي نِسل اژ ٻن ٻنمچو. ^{۳۱} آسمون ٿو رَمِي اژ ٻن مَچو، مِنتائِي قِصَل مِه هرگس اژ ٻن ٻنمچو.

روژ ٿو ساقِي گه مَسِيح مای کِسی نِمَدَانِي

^{۳۲} «مِنتائِي هُيچ کس آ روژ ٿو سات نِمَدَانِي بِخَر اژ باوَه؛ جُجُ فَرِيشَدَل آسمو ٿو گَرِيش خَوَر آژِي نِرِي. ^{۳۳} اِسَه حَواستو بو ٿو بِمِينِ خَوَر آريگه نِمَدَانِيو آ زَمون کِي مَرَسِي. ^{۳۴} اِجور کِسی ک، گه چِيسَ سفر ٿو وِخْدِي گه مِيَا بِچَوَه سفر، مال ووژ مِئَه دس خِذْمَتکارلِيَا، ٿو وَه هرگمو کاري مَسپاري، ٿو فَرِيون مِئَه قَلَاوَرِيش گه بِمِينِ خَوَر. ^{۳۵} اِسَه هُمِهيش بِمِينِ خَوَر آريگه نِمَدَانِيو صائِي مال کِي مای، شو يَاگه نِصَم شو، وِخْدِي کِلَه شيرَ مَاءَ بال يَاگه اِوَرِصو. ^{۳۶} تا ناخواد او پِيگِي بای ٿو هُمَل اِخاو بوئِي. ^{۳۷} اِچِيئَه گه موشِم بينتو، وَه کُل کس موشِم: بِمِينِ خَوَر!»

نَشَقَه کُشتن عِيسِي

دو روژ مَنوئِي عِد پَسَخ ٿو فطير. **۱۴** رِئِيسَل کاهَتَل ٿو مِلَمَل تورات، مِينِي رِئِيوِي مَهَرْد گه عِيسِي وَه فَنِي بِيَن گير ٿو بِگِشَن، ^۲ آريگه موئِئو: «اِروژل عِد اِي کَار نَهَن، تاناخواد مَرَدَم بِرِشَن يک.»

^۳ وِخْدِي عِيسِي اِنوم آبادِي بِيت عَنِيَا اِ مال شَمْعون جِذامِي نِيشَتوئِي اَرَسَر سِفَرَه، رُئِي وَه ظَرَف مَرَمَرِيَن اژ عَطِر خِيميَتِي، اژ گل سَنبَل خالِص، هات اَرَه تَک عِيسِي ٿو ظَرَفَهه اِشکوئِي، عَطِرَهه رِشون سَرارا. ^۴ بِرِي اژ کِسَلِي گه اَر اَوَرَه بِيَن اِگِرُون اژ سَر چِي وَتُون يَکِترِي: «اَرَه چَه باس اِي عَطِرَ هُن وَه تالون بِچو؟» ^۵ آريگه موئِيا وِيشَتَر اژ سِیصَد سَگَه بِفَروشيَن ٿو پِيل بِيَتِي ژَاَزَل. «ٿو فِرَه خِضو کِرْد اَر

حَواَس بوئِي- اِسَه اوئَلِي گه هان يَهُودِيَه، بِحَوانِ کَوِئَل؛ ^{۱۵} ٿو هر کِي اِسَر بُ مال بو، اَرَه هِيزدائِن چِئِي، ناءَ هَار ٿو نَچو اَرَه مال؛ ^{۱۶} ٿو هر کِي گه اِسَر رَمِي بو، اَرَه هِيزدائِن چوِخا ووژ گِلانِبرِي اَرَه مال. ^{۱۷} هِترو اَرَه رُئَلِي گه لَمو پَر ٿو دالِي گه اوئِل-شِيرِن! ^{۱۸} دوعا کِن گه اِي چِئِل اِ زِمَسو ناو. ^{۱۹} آريگه اِ اِروژل هُن مِصِيوئِي ماو گه اِجور اَوَه، اژ اِ اوَل دِنيا گه خِدا خَلک کِرْدِي تاگَه اِسَگَه اتفاق نَکَتِي ٿو هرگس يَش نِمَکُو. ^{۲۰} ٿو اَرِ خِداون اِروژل کُئَلَا نِمَهَرْدِي، هُيچ اِنسونِي گِيو اَزَا اِدر نِموئَرْدِي. مِنتائِي وَه سونگ اَمَلِي گه دِياري بِيَن، ٿو ووژ اِنتِخاو کِرْدِن، اِروژل کُئَلَا کِرْدِيسِي. ^{۲۱} اِ اِ زَمون، اَر يَکِي وَه هَمَه بوشِي: «سِيل ک، مَسِيحِي گه باس بای هار اِيَرَه»، يَاگَه «سِيل ک، او هار اَوَرَه» باوار نَهَن. ^{۲۲} آريگه مَسِيحَل ٿو بِخَمَرَل دِرَوِزِن اَشگَار موئن، نَشوئَل ٿو مَجْزَل اَنجَوم مِين تاگَه اَر بو، کِسَلِي گه دِياري بِيَن اژ رِئِي اِربارِن. ^{۲۳} اِسَه حَواستو بو، آريگه وِرکار، کُل يوتنَم وَتِيسَ بينتو. ^{۲۴} «مِنتائِي اِ اِروژل، دُما اِ مِصِيوَت،

«هوئِر تِيرِيکا ماو

ٿو مُنگ دِير نِير نِم.

^{۲۵} آسازَل اژ آسمون مَرِشَن اِرا،

ٿو قِدرَتَل آسمون مان رِگه.»

^{۲۶} اِسَه مَرَدَم گَر اِنسون موئِين گه وَه قِدرَت ٿو جِلال گِئِيگِي اَرُري اِرَل مای. ^{۲۷} او فَرِيشَدَل کِل مِهه ٿو اَمَلِي گه ووژ دِياري کِرْدِن اژ چوار سويک دِنيا، اژ اِي سَر رَمِي تاگَه اَسَر آسمو جِئِم مِهه اَر دور يک.

^{۲۸} «اِسَگَه، اژ دار اَنجِير اِي تَلِيم اِگِرِن: وِخْدِي گه پَلِي چِخَر داتِي، وَلَگَم، مَدَانِيو گه تاوَسو نَزِيک. ^{۲۹} هَرَهَن، وِخْدِي بوئِينِيو گه اِي چِئِل اتفاق مَکُو، مَفْمِئِيو گه پاَتِشائِي خِدا نَزِيک، بَلِيک هار دِراخِل. ^{۳۰} خِخِئَن، موشِم

۱۷ وځدی بې شو، عیسی وه گرد دواړه شاگردی چی آره اوزه. ۱۸ وځدی نیشن آر سر سِفِرَه، نو خوراکون مَهارد، عیسی وتی: «حخیختا، موشم بینو که یکی اژ هُملی که وه گردم خوراک میری، مین مینه گیر دشمن.» ۱۹ اونل پُژار بین نو یکی یکی آژینو پرسی: «آوه مینم؟» ۲۰ عیسی وتی: «یکی اژ هُمه دواړه نفر، هرآوه که نو ووژ وه گرد مین مَرنی انوم دُوری. ۲۱ کُر انسو هرا جور که ابازه او اُسُخ مقدس نُسپاء، مچو، مینتای هژو آره کسی که کُر انسون مینه گیر دشمن. آرنی بیتر بی که هرگس وه دی نهاتا.»

۲۲ هنی سرگرم هاردن بین که عیسی نونی گرتی نو دُما شگر کړدن، گت کړدی نو داء شاگردل نو وتی: «بِگرن یس لار مه.» ۲۳ آسه جُمهه گرتی نو دُما شگر کړدن، داء اونل نو کُل آژینی خُرو دا. ۲۴ نو وتی بینو: «یس خوین مه آره عتی [تازه] که وه خاطر فزه کسِل مَرشی. ۲۵ حخیختا، موشم بینو که اژ ثمر انگویر دیر خُر نیمم تا روژی که ا پاتشای خدا، تازه تازه خُر دمی.»

۲۶ آسه دُما سروء حیونن، گتین رنی چن ویر کوی زتو.

پیشگوئی حاشا کړدن پطرس

۲۷ عیسی وتی بینو: «گلتو مه ول مهینو. آریکه انوم کتاو زکریا پخمر نُسپاء، «میمم آر شوئونه» نو کاوړل اژ یک مچوچن.»

۲۸ مینتای دُما یکه زینا بوئم، وړ اژ هُمه مچم آره هیال جلیل. ۲۹ پطرس وت بی: «جُج آژ کُل ولت کن، مه تو ول نیمهم.» ۳۰ عیسی وت بی: «حخیختا، موشم بینت، هر ایمشو، وړ

ژنَهه. ۶ مینتای عیسی وتی بینو: «کارتون آژی ناآشدوئی. آژا کاری مهینو برنجی؟ او کار خوئی آر خخ مه کړدیسې. ۷ ژاړل هر هان گردتو نو هر وځد پتو متونینو باریو دینو، مینتای مه هر آر تک هُمه نیم. ۸ ای ژن آچیته که اژ دس اژماهای انجوم داتی. او وه ای کار، اژ وړکار لار مه آره کفن دفن، آماده کړدیسې. ۹ حخیختا، موشم بینو، ا تموم دنیا، هر جا خور خوش پاتشای خدا اِلوم بو، اژ کار ای ژنیش وه یائی تیریف ماو.»

خیونت یهودا

۱۰ آسه یهودا آسخریوطی که یکی اژ آ دواړه شاگرد بی، چی آره تک ریئسل کاهنل تا بې قاپ عیسی آ. ۱۱ اونل وځدی قصه یهودانو شتفت، خوشالا بین نو وده نو داء بی که پیل مینی بی. آسه او هرا مینی مجالیا بی تا پته قاپ عیسی آ.

شُم عد پسخ

۱۲ ا اولین روژ عد فطیر که وړک پسخ فرونی مهن، شاگردل عیسی آژینو پرسی: «مت بچیم آره کو نو آرنت تیارک بوئینیم تاگه شُم پسخ بیرې؟» ۱۳ او دو اژ شاگردلی کل کړدی نو وتی بینو: «بچن انوم شیر؛ آر اوزه پپای وه گرد کویره آوی ماء وړپړیتو. بچنی دُما. ۱۴ هر جا که چی نوم، وه صانای مال بویشن، "استاد موشی، مموخونه مه هار کو تاگه شُم پسخ وه گرد شاگردلیم بیرم؟" ۱۵ او مال گلنگ فرش گریا نو آماده ی ا طوقه سر، نشونتون م. آر اوزه آره ایمه تیارک بوئین.» ۱۶ آسه شاگردل چن آره شیر، کُل چی هرا جور بی که عیسی وتوئی بی نو تیارک پسخو دی.

عیسی مَیَن گِیر دشمنان

٤٣ عیسی داشدی قَصَه مَهردی گه ږیگی یهودا، ښی اژ، آ دوازه نفر، وه گرد پری گُرز ئو شمشیر دس، اژ جونم رئیسَل کاهنل ئو مِلَمَل تورات ئو شیخَل هاتن. ٤٤ کسی گه خیونت بی کِردوئی وه کسلی گه وه گرد بینی، نشونه دائیتی ئو وتوئیتی: «ا کَس گه ماچ کم، هر آوه س؛ آوه ږیگرن ئو بیرن ئو حواستون آری بوئی.» ٤٥ آسه وخی رَسین آر اوزه هرازه نزیک بی آر عیسی، وتی: «استادا! ئو، او ماچا کِردی. ٤٦ آسه آ پبال رَشیان آر سر عیسی ارا، ئو گرتو. ٤٧ مِنتائای ښی اژ کسلی گه آر اوزه بی شمشیر کیشیتی، ئو ضریه ی دا آر خلمتکار کاهن اعظم ئو گوش پری. ٤٨ عیسی وتی بینو: «مَر مه دُزم گه اَره گِرتن مه وه گُرز ئو شمشیر هاتینون؟ ٤٩ هر روژ آر وَر چیم هَمه اِ معبد تِلیمم ما ئو منتو نَگرت. مِنتائای بیلن نُسَخ مقدس انجوم ږیگری.» ٥٠ آسه کُل شاگردل، عیسی ئو ول کِرد ئو جیواین.

٥١ پیا جهالی گه فَخَد پارچه کتونی لو اِردائیتی آر قِ ووژ وه دُم عیسی گت رئی. اوئیشو گِرت، ٥٢ مِنتائای او آ چیئه گه اَوَر بیتي هُیشتی جا ئو لُت جَوای.

عیسی اِ بَرُور شورا یهود

٥٣ اوئل عیسی ئو پرد اَره تک کاهن اعظم. کُل رئیسَل کاهنل ئو شیخَل ئو مِلَمَل تورات جِیم بوئین آر اوزه. ٥٤ پطرس یش اژ دویر چی دُم عیسی تاگه رسی آر قِلا مال کاهن اعظم. آسه آر اوزه، نزیک اِگَر، وه گرد قِلاوَرل نِیشت تاگه ووژ گرم اِرا کِ. ٥٥ رئیسَل کاهنل ئو تموم

اژ ښیگه کَله شیر دو گِل باءِ بال، تو سه گِل مه حاشاء مهین! ٣١ مِنتائای پطرس هوسیا آر سر قَصَه ووژ وتی: «اَز لازم بو وه گردت بِمِرم، حاشات نِمَهَم.» باخی شاگردل یش هر پئون وت.

باخ چتسیمانی

٣٢ آسه چن اَره جای گه نُم چتسیمانی بیتي. آر اوزه عیسی وتی شاگردلی: «بِنیشین آر ایزه، تاگه مه دوعا بَهَم.» ٣٣ آسه پطرس ئو یعقوب ئو یوحنا وه گرد ووژ پردی ئو پریشو ئو هِراسو، وتی بینو: ٣٤ «اژ زور حُصه، کِیمَس آر مردن. بوین آر ایزه ئو بَمینن حَوَر.» ٣٥ آسه تیکه ی چی نوا تر ئو گت آر رُی خاک ئو دوعا کِردی گه اَر ماو اِ سات اَزی بَکوئیت لا. ٣٦ عیسی هُن وتی: «آبا، باوه، گِل چی وه دس تون ماو. ای جُم اژ مه باوژ لا، مِنتائای نه اِ چیئه گه خواس مَن، بَلیم اِ چیئه گه خواس تون.» ٣٧ وخی عیسی گِلا هاردی، دیتی گه اوئل هان خوا. آسه وتی پطرس: «شَمعون، حیوتین؟ بانی نِمَتونستِ ساتی بَمینن حَوَر؟ ٣٨ بَمینن حَوَر ئو دوعا کن تاگه نَکوئینون اِنتحو. روح مِیتی مِنتائای لار قُوَه نری.» ٣٩ آسه اِدوازه چی ئو هَرا دوعاء کِردی. ٤٠ وخی گِلا هاردی دُما، اِدوازه دیتی اوئل هان خوا، اَریگه چیمو فِزه سنگینا بوئی. اوئل نَمَلِنا سِدو گه چه بوشتی بی. ٤١ آسه عیسی گِل سِیم هات اَره تک شاگردل وتی بینو: «بانی هنی هابونِ خوا ئو شَگتی اِرمِهنو؟ دَبر بس! اِ سات گه باس بای رسی. هَراسگه گُر اِنسون مِیَن گِیر گِناکار لا. ٤٢ هیزگِرن، بچیم. سیل کن آوه گه خیونت آر مَن مِیه اژ رئی مَرسی.»

گت آر پطرس وِتی کسلی گه آر اوزه هوسیاين:
 «ای پیا یکی اژ اوئس». ^{۷۰} مِنتائای پطرس
 اِدوازه حاشا کِردی. گِری تر، کسلی گه آر
 اوزه هوسیاين اِدوازه وتون پطرس: «چرچی نی
 تونیش یکی اژ اوئلین، اَریگه جلیلی ای کین.»
^{۷۱} مِنتائای پطرس پِنا نا آر نُئِر کِردن وِ تو قسم
 هارِدی، وِتی: «ای پیا گه موشینو نِمشتاسِم!»
^{۷۲} هَرا وِخَد، کِله شیر گِل دوئم گِت بال. آسَه
 پطرس قِصَهل عیسی آورِدی وِیر گه وِتوئی بی:
 «وَر اژ یگه کِله شیر دو گِل اِ بال بای، تو سه
 گِل مِه حاشاء مِهین». آسَه دل اِشکیاتی وِ تو بی
 گِری.

مِحاكَمَه اِ بَرُوَر پِیلائُس والی

۱۵ هَر یگه بَ صو، هِرازه، رِئیسَل کاهنل
 وِه گرد شِیخَل وِو مِلَمَل تورات وِو گِل
 کسلی گه جُزم شورا یهود بین نیشتن آر شور
 وِو عیسی وِو دس بُونیا پِردو داوَن گِیر پِیلائُس
 والی. ^۲ پِیلائُس اژ عیسی پرسیتی: «یانی تو
 پاتِشا یهودیلین؟» عیسی جوووا داتی: «تو
 هُنَت وِتا» ^۳ رِئیسَل کاهنل اتهامل فِرهی
 داوَن آری. ^۴ پِیلائُس اِدوازه آژی پرسی: «یانی
 هُیچ جوووا یِزین؟ سِیل کَ چنی اتهام مِین
 آرینت!» ^۵ مِنتائای عیسی اِدوازه هُیچ جوووا
 ناتی، هُن گه پِیلائُس بُلجُوئی هاتی.

^۶ پِیلائُس رِسیم داشدی گه اِنوم عِد، یِه
 زندونی وِه خواس مردم آزاد کِی. ^۷ اِنوم یاخِیلی
 گه وِه خاطر آم گُشتن اِنوم مِرافه ی، گتوئین
 زندو، پِیای بی گه نُم باراباس بیئی. ^۸ مردم
 هاتِن آره تک پِیلائُس وِو هِستون آژی گه
 رِسیم هر سالی بارِی جا. ^۹ پِیلائُس آژینو
 پرسیتی: «یانی مِتا پاتِشا یهودیل آرینتو آزاد
 کم؟» ^{۱۰} پِیلائُس یِه وِتی اَریگه فِیموئی رِئیسَل
 کاهنل عیسی وِو اژ حَسوئی داوَنسَ گِیر او.

شورا وِه مِینی شاتیلی اَرَضد عیسی بین تاگه
 بَکْشَنی، مِنتائای هُیچونی تَهَرَد دی. ^{۵۶} اَریگه،
 وِه ای حالا گه فِزه کسَل شاتیل دِرو اَرَضد
 عیسی وِو دا، مِنتائای شاتیلو اِجور یِک نوئین.
^{۵۷} آسَه پِری اژ مِردِم هاتِن وِر وِو دِرو اَرَضد
 او شاتِیو دا، وِتو: ^{۵۸} «ایمِه وِوژمو شَتَفْتِمونَ
 گه موئی، ”ای مَعْبَد گه اِنسو ساخدِیسی
 مَرِمِیم وِو سه روژ مَعْبَدی تَر مَسازِم گه وِه دِسی
 اِنسو نَسازِیاء.“» ^{۵۹} مِنتائای شاتیل اون پِش
 اِجور یِک نوئین. ^{۶۰} آسَه کاهن اعظم هِیزِگرتی
 اِ بَرُوَر کُل اژ عیسی پرسیتی: «هُیچ جوووا یِ
 نِیمِین؟ ای قِصَهل چِی گه اَرَضد تو شاتِی
 مِین؟» ^{۶۱} مِنتائای عیسی هُیچ دَنگ تَهَردی وِو
 جوووا یِ ناتی. یِگی تر کاهن اعظم آژی پرسی:
 «یانی تو اِ مَسِیحِین گه باس بای، گِر خدائِ
 بِمارِکِین؟» ^{۶۲} عیسی وِت بی: «هم، وِو گِر
 اِنسون موئینینو گه نِیشْتِیس اَر دس راس خدائِ
 قادر، وِو آر زِی اَرَل آسَمونَ مای.» ^{۶۳} آسَه
 کاهن اعظم یَخَه وِوژ دِریتی وِو وِتی: «دِیر چه
 شاتمونِ مِ؟» ^{۶۴} کِفرتو شَتَفْت. حُکْمَتو چِی؟
 اوئل کُل فِتواو دا گه یِزای مِردَن. ^{۶۵} آسَه پِری
 آژینو پِناو ناءِ یَف آری اوشدنی؛ اوئل چِیملو
 بَسَد هُن گه ماون آرینی، موئتو: «نَبوت کِ!»
 فِلاوَرلِش گِرتو وِو داوَن آری.

حاشا کِردن پطرس

^{۶۶} وِخدِی گه پطرس هَنی اِ هار مالِهه، نوم
 فِلا بی، یِکی اژ کلفتل کاهن اعظم پِش هات
 آره اوزه ^{۶۷} وِو دیتی او نِزیک اِگِر وِوژ گرم اِرا
 مَهَرْدی. اَرِنَ گِز کِرد آری وِو وِتی: «تونیش
 وِه گرد عیسی ناصری بین.» ^{۶۸} مِنتائای پطرس
 حاشا کِردی وِو وِتی: «نِمْدانِیم وِو نِمْفِیم چِه
 موشین!» یِه وِتی وِو چِی اِنوم دالو مالا. هَرا
 وِخَد کِله شیر گِت بال. ^{۶۹} یِگی تر، چِیم اِ کلفَت

۲۵ سات نُه صو بی گه عیسی ئو کیشی آر صلیب. ۲۶ آر رُی تصقیر نَامَه اُو نُیسو: «پاتِشا یهودیل.» ۲۷ دو نفر مِلَه بگیریش وه گرد او کیشیون آر صلیب، بَکی لا راس ئو یَکی تَریش لا چپا. ۲۸ [هَن اَ چیئَه گه انوم نُسخ مقدس بی وه انجوم رَسی گه موشی: «او اژ تصقیر کازل وه حساو هات.»] ۲۹ کسلی گه اژ اوزه رد موئیان سرون مَلکو، ئو هَن گه دُشمینون ما موئتو: «لا ... تو گه مِهسِتت معبدار پِرمینن ئو سه روز اِدوازه باورینی، ۳۰ ووژت نجاد دَ ئو اژ صلیب بورئ هُار!» ۳۱ رِئیسَل کاهنل ئو مِلَمَل توراتیش انوم ووژو تیزمَتَلون مَهرد ئو موئو: «کسلی تر نجاد داتی مِنتائای نِمَتونی ووژ نجاد دِ! ۳۲ [سگه بیلا مسیحی گه باس بای، ا پاتِشا اسرائیل، اژ صلیب باء هُار تاگه بوئینیم ئو ایمو باریم.» ا دوئیش گه وه گرد او کیشیائین آر صلیب دُشمینون بین ما.

مِردن عیسی

۳۳ اژ سات دوازه تاگه سات سه دُما نیَمرو تیریکی گُل آولاتارا گِرتی. ۳۴ سات سه دُما نیَمرو، عیسی وه دَنگ گِلنگ دای داتی: «ایلوپی، ایلوپی، لَمّا سَبَقَتَنی؟» یانی «خداء مه خدائ مه اَره چه مِنت ول کِردی؟» ۳۵ پری اژینو گه آر اوزه بین وِخدی پِئون شَنفت، وتو: «گوش یِگرن، هِنّا مِهه آر ایلیا پِخَمَر.» ۳۶ اَسَه یَکی اژینو گه آر اوزه بی هُرا دو هات ور ئو آبرای اژ شِراو تُرشیا پر کِردی ئو کِرد تُک چوآ، ئو پردی ور دَم عیسی تاگه بیرى، ئو وتی: «هَرَهَن ول گنی تاگه بوئینیم ایلیا پِخَمَر مای اژ صلیب بارَق هُار؟» ۳۷ اَسَه عیسی وه دَنگ گِلنگ دای داتی ئو هِناسی اَخر کیشیتی. ۳۸ اَسَه پرده معبد اژ پِلنگ تاگه هُار بی دو کُت. ۳۹ وِخدی فرموندَه سَروازل گه ا روپِری عیسی

۱۱ مِنتائای رِئیسَل کاهنل جِیمِیتو آنتریک کِرد تاگه اژ پِیلائُس پِئو اِجال عیسی، باراباس اَرینو آزاد کِ. ۱۲ اَسَه پِیلائُس یِگی تر اژ اُو پِرسیتی: «آنی وه گرد پِیای گه هَمَه موشینون بی پاتِشا یهودیل، چه بَهم؟» ۱۳ اونل یِگی تر فارونو: «بِکِیشی آر صلیب!» ۱۴ پِیلائُس اژینو پِرسیتی: «اَره چه؟ چه گنی ای کِردِسی؟» مِنتائای اونل وِیشَتَر مَفارونو: «بِکِیشی آر صلیب!» ۱۵ اَسَه پِیلائُس گه مِهستی وه دل مردم کار بَهِه، باراباس اَرینو آزاد کِردی ئو عیسی سَلاخ داتی، ئو سِپارتی تاگه بِکِیشی آر صلیب.

سَروازل عیسی ئو تِیزمَتَل مَهَن

۱۶ اَسَه سَروازل، عیسی ئو پِرد اَره نوم قِلا کاخ والی، ئو گردان سَروازل پِشو گُل جِیم کِرد آر دور بَک. ۱۷ اَسَه چوِخا کاوُنی کِرد ور ئو تاجی اژ دِیکو دُریس کِرد ئو نائون سر. ۱۸ اَسَه بِنِیائو نا آر حَوَردار هوسِیائین آر نوای، موئو: «دروُد آر پاتِشا یهودیل!» ۱۹ ئو وه چو ماون آر نوم سر ئو تَفون ماوِشد انوم رُی، ئو اَرنوای رُنیون ما ئو مَچَمِیانا. ۲۰ دُما یِگه عیسی ئو تِیزمَتَل کِرد، چوِخا کاوِهه ئو اَوَر گن، ئو چِنِگَل ووژی کِردون ور. اَسَه پِردون دِریر تاگه بِکِیشی آر صلیب.

عیسی مَکِیشَن آر صلیب

۲۱ اونل پِیای شَمعون نُم اژ مردم فِیزوان گه باوَه اسکندر ئو روُفس بی ئو اژ سر کَشِت کاز ماهات ئو اژ اوزه رد میا مجبورو کِرد تاگه صلیب عیسی یِگِری کول. ۲۲ اَسَه عیسی ئو پِرد اَره جای گه نُم جُلجُتا بی، گه مِینا گِپولک م. ۲۳ اَسَه شِراوی گه مِیمِنای قاطی بیتی داوَن بی، مِنتائای عیسی قبول نَهردی. ۲۴ اَسَه او کیشی آر صلیب ئو چِنِگلی انوم ووژو بَیرونا کِرد، اَرِیگه بَیرو دیاری بو تیروپشکو اوِشد.

وَه يَكْتَرِيونَ مَوْت: «كى بَرْدَهه اَوَر لَحَك اَرِنمو پَل م؟»^۴ وحدى سيلو كرد، ديبو اَبَرْدَ گَه فِرَه گَنگ بى، اَوَر لَحَك پَل هَارديسى.^۵ اَسَه چن اِنوم لَحَك، پيا چهلونى دى گَه نيشتوي لا راسا ئو چوخا اِسبى اى اَوَر بيتى. وحدى اُو دى زَلْتَرافا بين.^۶ پيا چَهالَ وِتَى بينو: «زَلْتو نَجو. هُمَه هاينون فِتراخ عيسى ناصرى گَه كيشيون اَر صليب. او زنيا يَ ئو اَر ايزه نى. سيل گن اَر جاي گَه جنازه ئو ناي.^۷ اِسگَه، بچن ئو بوشَن پطرس ئو شاگردل عيسى، گَه او ور اژ هُمَه مچو اَره هيال جليل؛ اَر اوزه موئينيونى، هَرَا جورَ گَه وركار وِتَى بينتو.»^۸ اَسَه ژنل هائَن دِير، ئو اژ لَحَك حيواين، اَرِيگَه گوتوين رِگَه ئو سرون اَرى شويائى. اوئل وَه هُيچ كس چيئونى نوئ، اَرِيگَه زَلْتون مچيا.

^۹ وحدى عيسى صوسفق اِ اوّلين روژ هفتَه زنيا بى، اول ظاهر بى اَر مريم مَجْدَلِيَه گَه اَزْبِي هفت ملاگت كِرْدوئِيَتى دِير.^{۱۰} مريم پيش چى ئو خَوَر داءَ شاگردل عيسى گَه عازيتى بين ئو مَكْريان.^{۱۱} مِتَنائى اوئل وحدى شَتفتو گَه عيسى زنيا يَ ئو مريم او دِيسى، باوارو نَهرد.

^{۱۲} دُما اَوَه، عيسى ووژ وَه جورى تر ظاهر كِردى اَر دو نفر اَزْبِنو گَه مَچيان اَره نوم آبادى.^{۱۳} اِ دَوَه گِلوناهاَرْد دُما ئو اِي خَوَرَوَن داءَ كَسلى تر، مِتَنائى قَضَه اونيشو باوارو نَهرد.^{۱۴} اَسَه وحدى اِ يازَه نفر داشدو خوراكون

مَهْارد، عيسى ظاهر بى اَرينو، ئو خِض كِردى اَر اوئل وَه خاطر سنگدلى ئو بى ايمونيو، اَرِيگَه قَضَه كَسلى گَه عيسى ئو دُما زَنيا بِيئِنى دوئى، باوارو نَهرد.^{۱۵} اَسَه وِتَى بينو: «بچن اَره سِرْسِر دنيا ئو اِي خَوَر خوش انجيل اِلوم گن اَر گُل مَرْدَم دنيا.^{۱۶} هر كى ايمو بارى ئو خَسِل تيميد بَگري، نَجاد مَكْرى. مِتَنائى هر كى ايمو نارى، مَكوم ماو.^{۱۷} ئو اِي نشونهل ها گرد ايمودازل:

هوسيائى ديتى چطور گيو ناي، وِتَى: «اِراسى اِي پيا كُر خدا بى.»

^{۱۰} پرى اژ ژنل پيش اژ دوپرا سيلون مَهْرد. اِنوم اوئل مريم مَجْدَلِيَه، مريم دا يعقوب گَجَر ئو يوشا ئو سالومه بين.^{۱۱} اِي ژنلَ وحدى گَه عيسى اِ جليل بى مريد بينى ئو خدمتون اَزْبِن مَهْرد. ويشْتِر ژنلَى تَرِيش گَه وَه گردى هاتوئين اَره اورشليم، اَر اوزه بين.

كفنِ دفن عيسى

^{۱۲} آ روژ، روژ تيارك دائن اَره عِد پَسَخ بى، يانى روژ ور اژ شَمَه مقدس بى. اَسَه باباوازه ^{۱۳} پيائى وَه نَم يوسف اژ مردم شير رامه، گَه آمى شريف ئو اژ شورا يهود بى ئو چِتَم رُئى پاتشائى خدا بى، جورَت داءَ ووژ چى اَره تك پيلائُس ئو جنازه عيسى هِسْتى.^{۱۴} پيلائُس گَه باوار نِمَهردى گَه عيسى وَه اِي زوى گيو نائيتى، هِنَا كِردى اَر فرمونده سَروازل تاگَه بوئِينى عيسى گيو ناسى يا نه.^{۱۵} وحدى اژ فرمونده سَروازل فِئِمى گَه عيسى گيو ناسى، جنازه عيسى داءَ يوسف.^{۱۶} يوسف پيش پارچه كتونى خِرِيئى ئو جنازه عيسى اژ صليب اوردى هَار، ئو لو اِردا اِ پارچه كتونهه ئو نا اِنوم لَحَكى اِ كمر كوى اى گَه تِراشو داي. اَسَه بَرْد گِلنگى پَل داتى دِراخل لَحَك.^{۱۷} مريم مَجْدَلِيَه ئو مريم، دا يوشا، ديبو گَه جنازه عيسى ئو نا اَر كو.

زِنيا بِيئِن عيسى

۱۶ وحدى روژ شَمَه مقدس تموم بى، مريم مَجْدَلِيَه ئو مريم، دا يعقوب ئو سالومه، ادويهلى گَه اَره كفنِ دفن مِردِيل اِ كارون ماورد خِرِيو، تاگَه بچن ئو جنازه عيسى آماده گن.^۱ اَسَه اِ اوّلين روژ هفتَه، وِرْصو، وحدى هوئر داتى، وِر لَحَك گِئِن رُئى.^۲ اوئل

راس خدا. ۲۰ اوئل چَن دِریر، ئو آر گُل جا
موعظه ئون مَهرد، ئو خداون وه گردو کار
مَهردی ئو پُغوم اوئل وه نشونهل ئو مُجْزَه لی
گه وه گردو بی، ثابت مَهردی.

وه نُم مه ملاگئل مَهَن دِریر ئو وه زوئوئل
جدیدی قصه مَهَن ۱۸ وه دَسَلو مارل مَگِرِن، ئو
آر ژیر بیرن، ضِرَدی بینو نِمَرسی، ئو دَس مَن
آر قی مریضل ئو اوئل شفا مَگِرِن. «
۱۹ آسه عیسی خداون دُما یَگه ای قصه ل
وئی بینو، ویر آسمو بَریا، ئو نیش آس دس

